

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ
Специјалистичке струковне студије

СТУДИЈЕ БЕЗБЕДНОСНОГ МЕНАџМЕНТА
из области Одбране од тероризма

**БЕЗБЕДНОСНО ПРЕГОВАРАЊЕ
У МИРОВНИМ ОПЕРАЦИЈАМА**
Специјалистички рад

Ментор:
Проф. Др Жељко Иваниш

Кандидат:
Јовица Ђурђевић

Београд, 2017. године

САДРЖАЈ

УВОД.....	3
-----------	---

I ДЕО

УЛОГА МИРОВНИХ ОПЕРАЦИЈА У САВРЕМЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА.....	5
--	---

1.1. Мировне операције, појам, циљ и значај.....	5
1.2. Типови мировних операцја.....	7
1.3. Класификација мирових операција.....	7
1.4. Србија у мировним операцијама у свету.....	11

II ДЕО

БЕЗБЕДНОСНО ПРЕГОВАРАЊЕ.....	14
------------------------------	----

2.1. Врсте преговарања.....	14
2.1.1. тврдо преговарање.....	14
2.1.2. меко преговарање.....	15
2.1.3. принципијелно преговарање.....	16
2.2. Преговарање као комуникациони процес.....	18

III ДЕО

ЗНАЧАЈ БЕЗБЕДНОСНОГ ПРЕГОВАРАЊА У МИРОВНИМ ОПЕРАЦИЈАМА.....	22
---	----

IV ДЕО

УНАПРЕЂЕЊЕ ПРОЦЕСА БЕЗБЕДНОСНОГ ПРЕГОВАРАЊА МЕЂУНАРОДНОМ САРАДЊОМ.....	26
--	----

V ДЕО

СТУДИЈА СЛУЧАЈА: ПРЕГОВАРАЊЕ У ОКВИРУ МИРОВНЕ ОПЕРАЦИЈЕ У ДЕМОКРАТСКОЈ РЕПУБЛИЦИ КОНГО	34
--	----

5.1. Побуњеници и трка за ресурсе.....	34
5.2. Злоупотребе људских права.....	38
5.3. Одговор цивилног друштва.....	40
5.4. Међународни одговор.....	40
5.5. Регионални одговор.....	41
5.6. Најновији развој ситуације.....	42

ЗАКЉУЧАК.....	44
ПРИЛОЗИ.....	46
Прилог 1: Преглед актуелних мировних операција Војске Србије.....	45
Прилог 2: Историјат мировних мисија.....	49
Прилог 3: Резолуција савета безбедности УН.....	51
ЛИТЕРАТУРА.....	70

УВОД

Безбедносно преговарање као вид комуникације је присутно од настанка цивилизације, односно самог човека. Као једна веома значајна цивилизацијска тековина доприноси решавању многих привредних, политичких, војних, безбедносних и других проблема. Процес преговарања представља врло ефикасан метод за решавање конфликта, а посебно талачких ситуација. Представља усаглашавање идеалног исхода са достижним исходом, па је преговарање комуникацијски процес између два или више учесника, који настоје да успоставе нови однос међу собом, односно ентитетима чије интересе репрезентују, на мирољубив начин.

У данашњем друштву тероризам и оружани сукоби представљају велики изазов безбедности у свету, односно испољавају се као глобални безбедносни проблем. Припадници оружаних снага многих земаља света, ангажованих у мировним операцијама на кризним подручјима често се сусрећу са деловањима како терористичких тако и регуларних војних снага против неке државе односно зарађене стране. Средство које може да се користи у условима превенције, током и по завршетку акције угрожавања безбедности назива се преговарање. Преговори могу да буду кључни чинилац за излажење из зачараног круга у коме насиље са једне стране проузрокује одговор насиљем супротстављене стране. Они су један од начина да се изгради мотивација, односно свест преговарачких страна да је најгори исход поновни повратак насиљу.

Док се вештине преговарања са успехом користе у области међународних односа у делу који се тиче супротстављања тероризму су веома запостављене. На запостављеност ове области посредно утиче и став власти да преговарање са терористима показује слабост државе и да ће се та слабост искористити за нове нападе на државу и друштво. Политика већине држава је да се ни у ком случају не преговара са терористима, нити да им се чине било какви уступци, али ова пракса ние донела много успеха јер се показало да су земље које су најтврђе заговарале став о непреговарању уједно и најугроженије по питању тероризма.

Циљ преговарања је да сви учесници у извесном смислу буду победници. Када је реч о међународним сукобима или о сукобима са терористима многи пренаглашавају

објективну суштину конфликта, сматрајући да страна у сукобу може или да победи или све изгуби. Уравнотежени приступ анализи конфликта изискује узимање у обзир и субјективне димензије која проистиче из неразумевања супротстављених страна. Однос државе према терористичким организацијама није увек заснован на објективној процени њиховог деловања и опасности, већ је често резултат крајње прагматичних политичких интереса.

С обзиром на тенденцију приступања републике Србије Партнерству за мир, и све већем броју припадника оружаних снага Војске Србије ангажованих на учешћу у мировним операцијама широм света, у специјалистичком раду ће бити обрађени првенствено значај и улога безбедносног преговарања у савременим међународним односима, а поред тога и основни принципи преговарања и његови елементи односно целине.

1. УЛОГА МИРОВНИХ ОПЕРАЦИЈА У САВРЕМЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА

Мировне операције подразумевају специфичне врсте операција које припремају и воде међународне снаге Уједињених нација, или друге снаге, стварног или потенцијалног војног карактера, према одлуци Савета безбедности, обично на захтев или пристанак страна у сукобу, ради непристрасног избегавања потенцијалног или прекида стварног сукоба или кризе и чување успостављеног (актуелног) мира. Изузетно, када прети опасност ширих размера или опасност по светски мир, те снаге се могу упутити и без сагласности страна у сукобу, али је пракса показала да те операција нису дале очекиване резултате. Дефиниција дакле, подразумева и пристанак страна у сукобу и обавезну одлуку Савета безбедности. У дефиницију су укључени и посматрачи и мисије за „установљивање чињеница“, али и очување мира и елиминисање структурног насиља.

Улога мировних операција, као што им и сам назив говори усмерена је ка постизању стања између зараћених страна односно држава или унутар самих појединачних држава, које карактерише одсуство употребе насиља у постизању одређених циљева. Другим речима, сврха им је постизање мира између и унутар држава.

Међутим, појам мира није тако једноставан и обухвата много више од пуке одсутности непријатељства. Мир се може дефинисати као стање друштва које карактерише опште придржавање закона, те су стога концепт мира и концепт права нераздвојни.¹ У том смислу „Rostow“ констатује: „Како унутар друштва, тако и међу државама које сачињавају друштво народа, мир у складу са правом подразумева одређен квалитет друштвених односа тако да се ниједна особа у унутрашњем поретку и ниједна држава унутар међународног поретка не треба озбиљно бојати насиља од стране других чланова“.² Мировне операције су јединствен и динамичан инструмент који је развијен како би помогао државама погођеним сукобима да створе услове за трајни мир.

¹ Rostow, E. W., *Toward Managed Peace – The National Security Interests of the United States, 1759 to the Present*, Yale University Press, New Haven and London, 1993., pg. 35.

² Ибид., стр. 35.

У мировним операцијама, коначна мера успеха није победа, него споразум, иако се он ретко може постићи само војним средствима. Мировне операције спроводе се како би се постигло разрешење ситуације помирењем између супротстављених страна, а не како би се ситуација окончала силом. Оне су намењене стварању и одржавању услова у којима се могу наставити политичке и дипломатске активности.³

„Мировне операције су један од најзначајних инструмената за очување међународног мира и безбедности. Оне су јединствено средство од изузетне помоћи земљама у транзицији из конфликта ка трајном и одрживом миру“.⁴

Улогу мировних операција у савременим међународним односима можемо посматрати и кроз класификацију, односно поделе мировних операција. Све веће потребе за разноврсним ангажовањем мировних и других овлашћених снага УН у решавању оружаних сукоба у различитим крајевима света довеле су до институционализовања више типова мировних операција (на нивоу ОУН,⁵ ЕУ,⁶ НАТО,⁷ група или појединих земаља).

Слика 1: обележја водећих и одговорних институција реализације мировних операција

Најједноставнија је подела на традиционалне и мултидимензионалне мировне операције, са прекретницом између ове две врсте у периоду од 1989-1993. године. Нешто сложенија

³ FM 100-23, Peace Operations, Headquarters Department of the Army, Washington DC, 30 December 1994, str. VI. Dostupno na: www.dtic.mil/doctrine/jel/service_pubs/fm100_23.pdf (12. 12. 2008.)

⁴ Из говора министра иностраних послова Ивице Дачића на заседању Генералне скупштине УН у Њујорку 29.09.2015. године.

⁵ **Организација уједињених нација** (скраћено ОУН или УН) је међународна организација која се декларише као „глобално удружење влада које сарађују на пољу међународног права, глобалне безбедности, економског развоја и социјалне једнакости“. Основана је 1945, од стране 51 државе укинувши „Лигу народа“, а тренутно има 193 земље чланице.

⁶ **Европска унија** (скраћено ЕУ) је међувладина и наднационална унија (заједница) 28 држава Европе. Унија своје корене води од Европске економске заједнице основане „Римским Уговором“ 1957. Године од стране шест европских земаља.

⁷ **Организација Северноатланског споразума** (енгл. *North Atlantic Treaty Organization*, франц. *Organisation du traité de l'Atlantique nord*) или верз. скр. **НАТО** (енгл. *NATO*, франц. *OTAN*), позната и као **Северноатлански савез** (енгл. *North Atlantic Alliance*), међународни је војни савез заснован на Северноатланском споразуму који је потписан 1949. године.

подела мировних операција формулише четири генерације мировних операција: традиционалне, мултидимензионалне, операције после „Дејтонског споразума“ и краха операције УН у Босни, као и комплексне мултидимензионалне операције у новом миленијуму (после 2000. године). Осим наведеног једна од најпознатијих подела мировних операција јесте подела по њеној сврси, односно задацима које припадници мисија обављају. Ову поделу формулисао је Marak Guldin, дугогодишњи заменик Генералног секретара УН за мировне операције, и по њој постоји најмање 6 типова мировних операција:⁸

- Операције превентивног слања трупа УН пре него што је конфликт стварно и започео, на захтев једне од страна и искључиво на њеној територији,
- Традиционалне мировне операције које су подршка напорима да се створе услови за политичке преговоре и успостављање трајног мира,
- Операције чији је циљ имплементација договора који је већ постигнут између зараћених страна,
- Операције чији је циљ заштита достављања хуманитарне помоћи у јеку ратних операција,
- Операције наметања мира, које укључују слање трупа УН у земље где су се државне институције урушиле или где не постоје, као и у земље где влада анархија,
- Операције наметања мира аналогно другом типу одржавања мира, али са мандатом трупа УН да користе силу против било које од страна која наруши већ потписани мировни споразум.

У доктрини НАТО за мировне операције извршена је класификација мировних операција према начину ангажовања и утицају снага НАТО, које може бити директно или индиректно:

Директно ангажовање снага је, у начелу, у операцијама мисије за очување мира, за спречавање сукоба и подршке хуманитарним операцијама. Поред осталог, обухвата задатке раног упозорења, осматрања, превентивног распоређивања и стабилизационе мере.

⁸ Goulding, M., „The Evolution of UN Peacekeeping“, lecture at the Examination School, Oxford delivered on 4 March 1993., pg. 42.

Индиректно ангажовање снага у мировним операцијама је у операцији координације подршке, употребе одабраних ресурса и праћења примене санкција.

Врсте мировних операција, према нашим доктринарним документима, у којима могу бити ангажоване снаге Војске су: операција успостављања мира, наметања мира, очувања мира и изградње мира:

Операција успостављања мира (Peacemaking) је мировна операција која се изводи након отпочињања сукоба с циљем обезбеђења прекида ватре или постизања решења мировним путем. Она првенствено подразумева дипломатске активности или употребу војних средстава.

Операција наметања мира (Peace Enforcement) је мировна операција која се изводи са циљем прекида ватре између страна у сукобу или постизања мировног споразума. Степен сагласности и пристанак страна су неизвесни, а претња од разарања врло висока. Мировне снаге, из тих разлога, у овој врсти операције морају бити способне да употребе уверљиву силу принуде и при томе непристрасно примењују одредбе мировног споразума.

Операција очувања мира (Peacekeeping) је мировна операција која се изводи након постизања споразума или прекида ватре између страна. Степен сагласности и пристанак је врло висок, а претња од разарања мала. Употреба силе од стране мировних снага је углавном ограничена на самоодбрану.

Операција изградње мира (Peacebuilding) је мировна операција у којој се допуњују дипломатска, цивилна и, по потреби, војна средства са циљем решавања узрока сукоба и дугорочних потреба становништва. Она захтева посвећеност дуготрајном процесу и може се извршавати паралелно са осталим врстама мировних операција.

Од 1948. године до данас сукоби у свету пролазе кроз интензиван еволутивни период који је иницирао многобројне промене у односима међу државама, али и односима унутар држава. Еволуција, која је у свој фокус све више стављала појединца и његова (политичка и грађанска, али и социјална и економска права), мењала је и суштину сукоба међу појединцима. Потпуни распад колонијалног система и осамостаљивање држава под спољном управом утицао је и на развој етничке свести и јачање потреба народа за

максимално уважавање њиховог права на самоопредељење. Међународна заједница, регионалне организације, као и саме УН добијају нову улогу и задатке, а од њиховог става све више зависи развој појединих држава, нарочито оних које су склоне немирима. Али, изазов пред којим се УН и мировне снаге ове организације налазе није више искључиво усмерен на решавање конфликта и успостављање мира. У складу са општим развојним трендом, мировне операције УН морају се бавити и успостављањем цивилног благостања и надзором над њим, односно стварањем друштвених околности у којима ће бити поштована права појединаца без изузетака и дискриминације, а чији је гарант држава која се придржава демократских начела и у којој је заступљена владавина права, са високим нивоом безбедности на унутрашњем плану, али и високим нивоом интегрисаности у међународне токове и организације. Ова промена, заправо, представља напредовање од тзв. традиционалних мировних операција (ограничених строго на војне задатке) ка тзв. вишедимензионалним операцијама, намењеним имплементацији свеобухватних мировних споразума и стварању услова за одрживи и трајни мир.

Традиционални израз „одржавање мира“ (peacekeeping) добио је нове садржаје односно димензије, па тако на значају све више добијају изрази „изградња мира“ (peacebuilding), „стварање мира“ (peacemaking), „наметање мира“ (peace enforcement), „постконфликтна изградња мира“ (post conflict peace building), о чему је већ било речи у претходном делу рада. Данас се у различитим типовима мировних операција спроводе различити сложени задаци, од помоћи у изградњи одрживих институција власти, надзора над поштовањем људских права и реформе сектора безбедности, преко разоружања и демобилизације, до реинтеграције бивших бораца у нормалне друштвене токове.

Суочен са изазовима новог доба, као и са чињеницом да су многобројне операције биле делимично или чак у потпуности неуспешне, један од Секретара УН, Кофи Анан, затражио је од реномираних стручњака израду извештаја о пропустима реализованих мисија са препорукама како даље и како на што успешнији и ефикаснији начин наставити са реализацијом мировних операција у свету. Тако је 2000. године издат Извештај о мировним операцијама Уједињених нација, познатији као „Брахими извештај“.⁹ Неке од

⁹ Dorch, W. J., Holt, V. K., Earle, C. R., & Shanahan, M. K., The Brahimi Report and the Future of UN. Peace Operations. Washington, DC: The Henry L. Stimson Center, 2003.

преорука које су наведене у овом извештају односе се на теоријски приступ проблематици мира, као и на догматски део дефиниције појма и приступа истом. Таква су питања доктрине и стратегије, што подразумева превентивни план и стратегију за изградњу мира, као и темељит и достижан мандат и јасно дефинисане захтеве које намећу комплексне операције изградње мира. Транзициона цивилна администрација представља посебан изазов. Препоруке су се односиле на реорганизацију секретаријата, делегирање вођства мисија, расподелу ауторитета и војних операбилних снага, укључујући у то и регрутовање полицијских снага и цивилног особља. Срж свих ових процеса представља антиципирање, планирање и управљање операцијама. Односи са јавношћу и брзо и тачно информисање јавности представљени су као сегмент у даљем развоју мировних операција. Кључна порука Брахимијевог извештаја сублимира све наведено и имплицира будуће деловање мировних операција УН, а она гласи: „Много је задатака за које не треба тражити од УН да их реше, много је места које УН не треба да посете. Али, ако УН пошаље снаге да негде успоставе мир, онда оне морају бити спремне да суоче оклевајуће силе рата и насиља са одлучношћу и способношћу да их победе“.

Мировне операције УН, као што је већ наведено у раду, у савременом добу, односно 21. веку прошириле су свој опсег деловања, баве се и надзором изборног процеса, демилитаризацијом земаља/подручја и интеграцијом демилитаризованог особља, потом деминирањем, обукама полицијских снага, имплементацијом закона и др., па се самим тим добијају и нови мандати односно успостављају нове мировне операције.

Имајући у виду све напред наведено улога мировних операција у савременим међународним односима знатно је промењена у односу на саме почетке реализације мировних операција у свету, с обзиром на то да безбедносни изазови у свету намећу констатно прилагођавање мировних операција новонасталим ситуацијама. Али, и поред тих промена и захтева, при успостављању и реализацији самих операција и даље се води начелима текста Повеље УН усвојене на конференцији представника педесет земаља у Сан Франциску 1945. године, где се у уводном делу документа између осталог се каже:

„Ми, народи уједињених нација, решени да спасемо будућа покољења ужаса рата, који је двапут у току нашег живота нанео човечанству неописиве патње, и да поново потврдимо веру у основна права човека, у достојанство и вредност људске личности, у

равноправност људи и жена и нација великих и малих, и да обезбедимо услове под којима ће моћи да се очувају правда и поштовање обавеза које проистичу из уговора и других извора међународног права, као и да радимо на социјалном напретку и побољшању животних услова у већој слободи и у том циљу да будемо трпељиви и да заједно живимо у миру једни с другима као добри суседи, и да ујединимо своје снаге ради одржања међународног мира и безбедности, и да обезбедимо, прихватањем начела и установљењем метода, да се оружана сила не употребљава изузев у општем интересу, и да користимо међународни механизам у сврху унапређења економског и социјалног напретка свих народа, одлучили смо да удружимо своје напоре ради остварења ових циљева“.

Парадигма „крај свих сукоба“ садржана је у циљевима Уједињених нација,¹⁰ наведеним у Повељи и то у њеној првој глави, који заједно представљају кључни задатак свих успостављених мировних операција - „осигурање светског мира“, док је „колективна безбедност“ заједнички именитељ свега.

СРБИЈА У МИРОВНИМ ОПЕРАЦИЈАМА У СВЕТУ

Као чланица УН наша земља је привржена систему колективне безбедности и спремна да допринесе глобалној стабилности, у складу са својим могућностима. Она то чини како кроз деловање како на сопственој територији тако и кроз учешће у операцијама ван наших граница, које за циљ имају очување међународног мира и безбедности.

С обзиром на тенденцију приступања републике Србије Партнерству за мир, и све већем броју припадника оружаних снага Војске Србије и МУП РС ангажованих широм света, мировним операцијама придаје се све већи већи значај. Србија као чланица УН има дугу традицију учешћа у мировним мисијама, ове међународне организације, а као европска

¹⁰ Циљеви Уједињених нација: 1. Одржање међународног мира и безбедности, и у ту сврху, предузимање ефикасних колективних мера ради спречавања и отклањања претњи миру и сузбијање аката агресије или других повреда мира, као и постизање мира мирним средствима, а у складу са начелима правде и међународног права, сређивања или решавања међународних спорова или ситуација које би могле довести до повреде мира; 2. Развијање пријатељских односа међу нацијама, заснованих на поштовању начела равноправности и самоопредељења народа и предузимање других одговарајућих мера ради учвршћења општег мира; 3. Постизање међународне сарадње решавањем међународних проблема, економске, социјалне, културне или хуманитарне природе и унапређивање и подстицање поштовања права човека и основних слобода за све без обзира на расу, пол, језик или веру; 4. Постизање тога да постану средиште за усклађивање акција предузетих ради постизања ових заједничких циљева.

земља учествује и у мисијама ЕУ. Као европска земља, која води активну спољну политику, учествује у смањењу безбедносних ризика у Европи и кроз континуирано учешће у мисијама ЕУ које све више добијају на значају у контексту снажења аутономних европских структура и механизма безбедности у ЕУ и у Европи у целини.

Сам почетак ангажовања у мировним операцијама датира још из 1956. године када је Југословенска Народна Армија агажовала први а уједно и највећи контингент у оквиру мировне мисије УН на Синају. Од тада па све до 1991. године припадници ЈНА ангажовани су још у 5 мировних мисија УН.

Учешће Југословенске Народне Армије (СФРЈ) у мисијама УН:

1. UNEF I (1956-1967) је мисија УН на Синају. ЈНА је у овој мисији имала највећи контингент. Укупно је извршено 22 ротације са 14.265 припадника.
2. ONUC (1960-1964) је мисија УН у ДР Конго. ЈНА је у тој мисији пружала ваздухопловно техничку подршку јединицама УН у Конгу.
3. UNYOM (1963-1964) је мисија УН у Јемену. ЈНА је учествовала са једним одредом.
4. UNIIMOG (1988-1991) је мисија у Ираку и Ирану. ЈНА је учествовала са војним посматрачима.
5. UNTAG (1989-1990) је мисија у Намибији. ЈНА је учествовала са војним посматрачима.
6. UNAVEM (1989-1991) је мисија у Анголи. ЈНА је учествовала са војним посматрачима.

Услед ратних дешавања на просторима бивше СФРЈ, као и НАТО бомбардовања СРЈ 1999. године, није било учешћа у мировним операцијама све до 2002. године и учешћа у Мултинационалној операцији УН у Источном Тимору (UNMISET), а потом у Бурундију (ONUB) и Обали Слоноваче (UNOCI) 2004. године, као и у Чаду и Централноафричкој Републици (MINURCAT) 2009. године.

Србија је 8. држава у Европи и 52. у свету по учешћу војника у мировним мисијама.

Мировне операције у којима тренутно учествују припадници војске Србије:

- Конго (MONUSCO),
- Либерија (UNMIL),
- Кипар (UNFICYP),
- Либан (UNIFIL),
- Блиски Исток (UNTSO),
- Централноафричка република (MINUSCA),
- Сомалија (EUTM),
- Сомалија (EU NAVFOR – операција аталанта),
- Мали (EUTM),
- Централноафричка република (EUTM).

У наведеним мировним операцијама ангажовано је укупно 329 припадника (Прилог број 1)

Колики значај Србија даје учешћу у међународним мировним мисијама, као облику међународне војне сарадње, говори и чињеница да као организациони облик постоји и Центар за мировне операције Генералштаба Војске Србије. Овај центар се бави избором кадрова, едукацијом, организацијом и реализацијом учешћа наших снага у међународним мировним мисијама. Центар за мировне операције Војске Србије је пуноправан члан европске асоцијације центара за обуку за мировне мисије операције и међународне асоцијације центара за обуку за мировне операције.

Као земља која даје квалитетан кадар, односно изузетно оспособљено људство за учешће у мировним операцијама Србија, иако мала земља, представља значајаног и поузданог партнера за успостављање и очување мира у свету, што потврђује све веће ангажовање припадника МО ВС и МУП РС у мировним мисијама, као и похвале на рачун истих чак и на седницама скупштине УН. Српски мировњаци, војници и полицајци су увек, које год задатке добијали у мисијама, чији су учесници били, чували углед Србије, часно и достојанствено је представљали.

Србија се сматра лидером у региону, а страни партнери у међународним мисијама српског војника оцењују као „способног, поузданог и културног партнера“.

2. БЕЗБЕДНОСНО ПРЕГОВАРАЊЕ, ВРСТЕ И ПРИНЦИПИ, ПРЕГОВАРАЊЕ КАО КОМУНИКАЦИОНИ ПРОЦЕС

У данашње време сви преговарају. У својим различитим облицима, преговарање је постало уобичајен начин решавања разноликости и осталих проблема. Преговарање је процес доношења одлука између страна које не деле једнаке интересе, те кроз тај процес одлучују шта ће која страна узети односно дати како би се процес решио мирним путем и без страдања било које од страна у преговору.

Стране, проблеми и преговарачка околина најчешће су предодређени, те уместо да се покушају променити, сматра се да највећа прилика сваког преговарача лежи у коришћењу информација које су му доступне у одређеном тренутку. Рационалност се односи на доношење одлука које повећавају интересе преговарача, тако да циљ преговора није само постизање договора. Циљ преговора је постизање „квалитетног договора“.

„Преговарање у области безбедности, односно безбедносно преговарање, представља основни чинилац у превенцији свих конфликта. Преговори представљају прилику да се стране у сукобу споразумеју о делимичном задовољењу својих интереса, у односу који одговара вештини вођења преговора и околностима у којима се одвијају. Избор стратегије за конкретни преговарачки процес највише зависи од тога какво значење приписујемо међусобним односима страна у сукобу, као и постизање сопствених циљева. Једно од предуслова остваривања сваке стратегије је побољшање комуникације међу странама у сукобу као могућем излазу из настале ситуације, а пре свега о преговарању као специфичном комуникацијском процесу којим се постиже циљ.“¹¹

Када преговарамо увек смо у дилеми да ли да добијемо оно што желимо по сваку цену или да останемо у добрим односима са другом страном. На основу ових премиса разликујемо такозване тврде и меке преговараче. Тврди преговарачи су фокусирани на остварење својих интереса, виде сваку ситуацију као борбу у којој добија онај ко дуже издржи. Насупрот томе, меки преговарачи су много више окренути односима са другом страном,

¹¹ Др Жељко Иваниш/Мирослав Митровић: „Безбедносно преговарање“, ВОЈНО ДЕЛО/зима 2013. стр.169.

желе неко пријатељско разрешење и често заврше са осећајем искоришћености и горчином у устима. У ситуацији када се сретну два мека преговарача, они желећи да остану у добрим односима и да што пре заврше преговарање, не улазе у проблем у потпуности. То може да узрокује стварање непотпуног договора (очекивани резултат-трајава победа. Могуће је и непостизање договора ради очувања добрих односа (очекивани резултат-пораз). Питање је само колико ће се ти добри односи у будућности моћи очувати ако стране не успевају да задовоље неки свој интерес. Када се сретну меки и тврди преговарач, јасно је да је победник тврди преговарач, макар у првој рунди. Врло често меки преговарач, када види да је искоришћаван због своје мекоће постаје тврди преговарач а онда преговори крећу ка тотално супротном смеру. Када се сретну два тврда преговарача настаје рат (очекивани резултат-пораз).

Употребом само меког или тврдог начина преговарања увек смо на клацкалици интереси-односи и тешко се можемо фокусирати на стварање идеја које ће помоћи решавању проблема на обострано задовољство. Роџер Фишер и Вилијам Ури су у склопу пројекта названог „Харвардски преговарачки пројекат“ развили тезу о такозваном принципијелном преговарању које подстиче трагање трагање за заједничким добром кад год је то могуће, а тамо где се интереси сукобљавају, да се инсистира на резултатима заснованим на фер стандардима који су независни од воље једне стране у преговорима.

Да би се безбедносно преговарање, његови принципи, као и начини преговарања што јасније схватили, у даљем тексту ће бити ближе објашњене ове наведене основне врсте преговарања између мноштва подела:

1. Тврдо или позиционо преговарање (крути стил),
2. Меко преговарање (попустљиви стил) и
3. Принципијелно преговарање.

ТВРДО ПРЕГОВАРАЊЕ - „Циљ оправдава сва средства“

Како изгледа?

Главна карактеристика тврдих преговора преговора је добити споразум са пре свега једностраним задовољењем потреба, те једностраним заговарањем сопствених интереса.

Зато се преговори одликују чврстином наступа, непопустљивишћу, агресивношћу, неуважавањем. Уједно их можемо окарактерисати неким обележјима као што су изостанак доприноса добрим међуљудским односима, нерационалан утрошак времена и енергије, угрожени дугорочни интереси и сл. Као резултат свега у потпуности изостаје уверење и задовољство преговарача о добро обављеном заједничком послу.

Околности за примену

Околности за примену тврдих преговора могу бити различите. Најчешће се таква врста преговора примењује у ситуацијама када на пример ситуација иде у прилог преговарача, када му такви преговори више леже, када је код преговарача изражен егоизам односно страна са којом преговара у потпуности небитна или када преговарач жели да прикрије слабу припремљеност или страх.

Добре и лоше стране

Тврди преговори имају неке предности као што су: Коришћење права јачег преговарача, тврди преговарачи готово сигурно снагом воље побеђују у многим ситуацијама, омогућује се предах потребан за оријентацију и даљи, успешнији, наставак преговора. Они пружају добар тактички изговор за насилни прекид или замрзавање односа.

Такође, тврди преговори имају и своје недостатке а то су: само редуковани циљеви преговарања омогућују постизање најбољих резултата, компромис може бити изнуђен само великим притиском на једну од страна у преговорима, као и велико коришћење трик-тактика.

МЕКО ПРЕГОВАРАЊЕ - „Споразум је циљ сам по себи“

Како изгледа?

Код меких преговора циљ је споразум са каквим-таквим или било кавим покрићем преговора. „Ако се споразум постигне – добро је“. Други циљ је развој добрих односа међу преговарачима. Главна обележја меких преговора последично произилазе из таквог одабира циљева: недовољна тврдоћа и инсистирање на покрићу сопствених интереса, велика толеранција према туђим потребама и захтевима односно захтевима стране са којом

се преговара, спремност да се наиласком на „спорне детаље“ побегне на другу страну односно на коришћење другог начина преговора.

Околности за примену

- ☐ Ако знамо да зависимо од друге стране,
- ☐ Општи развој ситуације иде на горе па хватањем споразума мислимо то зауставити,
- ☐ Ситуација нам је позната и делимично стабилна,
- ☐ Ако нам је то део става о људима.

Добре и лоше стране преговарања

Добрих страна нема много, оно што постоји не треба омаловажавати. Меки преговори пружају добре шансе за трајније повезивање преговарача односно сукобљених страна. Преговарачи су узајамно толерантни што даје добар основ за трајније заустављање настале ситуације и постепено успостављање бољих односа као и почетак примирја односно решавање тренутног сукоба. Али, меко преговарање има много недостатака: изостанак квалитетног споразума, не постојање здравог конфликта интереса у циљу трајнијег решавања сукоба и сагледавања реалних проблема и захтева, изостанак непланираних заједнички решења...

ПРИНЦИПИЈЕЛНО ПРЕГОВАРАЊЕ

Циљеви:

У односу на друге стратегије принципијелно преговарање једино тежи целовитом преговарању. Та тежња захтева напор и рад по правилима односно шаблонима, али и даје далеко најбоље резултате. Примери неколико циљева су:

- ☐ Квалитетан споразум,
- ☐ Рационалан утрошак времена, енергије и средстава,
- ☐ Допринос добрим међуљудским односима,
- ☐ Неочекивана заједничка решења,
- ☐ Оптимум оперативности и дугорочности решења,
- ☐ Поуздан исход.

Најгоре преговарање је оно у којем:

- ни једна страна не постиже оно што жели,
- у којем се не постигне споразум,
- споразум се постигне али решење није добро,
- у којем је врло вероватно да се стране неће обавезати споразумом,
- је однос међу странама нарушен.

Основна начела принципијелног преговарања:

1. Одвојити проблем од људи,
2. Успоставити комуникацију- „говорити њима а не себи“,
3. Слушати и потврдити пријем,
4. Фокусирати интересе а не позиције,
5. Поставити проблем пре решења,
6. Пронаћи решења која ће бити корисна за обе стране,
7. Не оцењивати одмах предлоге друге стране,
8. Између мноштва решења пронаћи најбоље.

УОБИЧАЈЕНЕ ГРЕШКЕ ПРЕГОВАРАЧА:

- Не слуша и не региструје интересе друге стране,
- Не поставља довољно питања и не сазнаје довољно информација,
- Обелодањује све одједном и даје противнику информативну предност,
- Покушава да се бави превеликим бројем ствари и углиби се у детаљима,
- Круто се држи позиција и пропусти да испуни интересе,
- Понаша се супериорно и одбија другу страну,
- Понаша се ратоборно и ствара непотребну тензију,
- Не размишља креативно и ограничава могуће опције,
- Скрива своја осећања и спречава да се емоције размотре и реше,
- Схвата све лично и дозвољава да преговори спадну на ниво „препуцавања“,
- Доноси одлуке „на блиц“ и не стигне да пажљиво процени предлоге,
- Показује расцеп у тиму и изгледа као да не постоји заједничка визија,

- Понаша се арогантно и чини да друга страна не буде вољна да сарађује,
- Негативизам-убеђује себе и другу страну да се никакав споразум не може постићи,
- Лаже и ризикује свој кредибилитет,
- Прети и приморава самог себе да претње спроведе у дело,
- Сувише је нејасан и добија споразум који се не може постићи.

Адаптирано из књиге Ричарда Сејлема, 1990.

ПРЕГОВАРАЊЕ КАО КОМУНИКАЦИОНИ ПРОЦЕС

Под комуницирањем (комуникацијом), у најјопштијем смислу речи, веома се често подразумева преношење података или информација путем одређених симбола. Међутим, комуницирање није само „просто“ слање података, односно информација. Реч је, како наглашавају Daft (Daft, R.L.), Luzier (Lussier, R.N.) и многи други аутори, о процесу размене информација које разумеју два или више лица која међусобно комуницирају, односно процес у коме пошиљалац предаје примаоцу поруку у којој постоји међусобно разумевање. Дакле, комуницирање није било какав процес преношења информације, већ процес размене информација које не разуме само лице које шаље одређену информацију (комуникатор-пошиљалац), већ и лице којем је дата информација намењена (комуникант-прималац). У циљу бољег разумевања у литератури се наводе четири кључна постулата људске комуникације:

- **Комуникација је процес.** Ова твдрња значи да је комуникација динамична и континуална активност. Она нема одређено почетно и завршно време, већ се најчешће наставља вербално и невербално. Она је динамична активност зато што укључује речи, покрете, гримасе, посебне аранжмане и сл.

- **Комуникација је системска.** Компоненте комуникационог процеса су међузависне. Тако, комуникација се дешава када компоненте унутар ње интерактују и утичу једне на другу. Базична компонента на површинском нивоу укључује извор, поруку, канал, пријемник и повратну спрегу. Елиминисање било које од ових пет компоненти може спречити комуникацију или у најмању руку учинити је мање ефектном.

- **Комуникација је интеракционална и трансакционална.** Прво својство значи измену поруку међу људима укљученим у комуникациони процес. Друго, пак да људи укључени у комуникациони процес учествују у креирању и декодирању (интерпретирању) порука. Сваки утиче на друге и стога учествује у процесу.

- **Комуникација може бити намерна и ненамерна-изазвана.** Комуникација може да се деси бе обзира да ли је намеравана или није. Први случај постоји онда када једно лице шаље поруку другом лицу које ту поруку жели да прими. За разлику од првог, други случај имамо онда када једно лице намерава да пошаље поруку другом лицу-примаоцу поруке и када прималац на поруке реагује ненамерно или несвесно.

За комуницирање се може још рећи и да се састоји од следећих питања:

1. Ко саопштава?
2. Шта саопштава?
3. Којим каналом?
4. Коме саопштава?
5. Са каквим резултатом?

У мноштву подела комуникација различитих аутора као основне поделе комуникација могу се издвојити следеће:

- Директне или индиректе,
- Формалне или неформалне,
- Јавне или приватне,
- Једносмерне или повратне,
- Дистанциране или интимне,
- Прописане или слободне,
- Паралелне или узастопне...

„Преговарање је основно средство дипломатије и других начина мирног решавања сукоба и криза. Шире посматрано, преговарање представља комуникациони процес применљив у великом броју званичних и незваничних прилика, углавном коришћен ради унапређења односа између субјеката преговарања. Преговорима се најављује завршетак сукоба и евентуално отпочињање сарадње. Они по правилу представљају прву међусобну

активност страна у сукобу, односно њихов при контакт у коме нема сукоба“.¹² Ако ставимо речи дипломатија и преговарање у исту реченицу одмах се јавља једна заједична особина а то је вештина добијања онога што желимо на начин на који нам одговара. Било да се ради о званичним или незваничним приликама, увек се може наћи начин преношења поруке односно представљање идеје на коју желимо да ставимо акценат. Битно је да постоји иницијатор. Невербална комуникација, односно сигнали које шањемо током првог сусрета са „другом страном“ могу одиграти битну улогу и „рећи“ много више него што би то урадио неки говор или предавање. Уколико се нађу у истој просторији они чији је задатак да начине први корак ка решавању неког сукоба, благи наклон, деликатан осмех емпатије или јак стисак руке ће послати поруке да смо спремни на сарадњу и дијалог. Ово је база или темељ којим се отпочиње процес преговарања. Комуникација почиње невербалним гестом а наставља се врло прецизно дефинисаним правилима која описују једну много већу целину односно само преговарање као комуникацијски процес.

Не треба зборавити да постоји природан страх од промена чак иако су то позитивне промене. Према томе, природно је да постоје отпори променама. Потребно је идентификовати те отпоре и разрађивати их кроз процес комуницирања, потребно је што прецизније локализовати у ком делу процеса преговарања се појављују најснажнији отпори, на коју тему и на који начин се испољавају, ко су кључни носиоци отпора и који мотиви леже испод њих. Исто тако, постоји много различитих модела мењања и процеса постизања одређених промена. Тако да се у тим различитим врстама мењања сусрећемо са потуно различитим врстама отпора. Како би дошли до решења, потребно је решити свако од горе наведених питања и чисте главе започети дијалог односно отворити комуникацијски процес.

¹² Др Жељко Иваниш/др Дане Субошић, Безбедносно преговарање: Стратегијски и тактички аспекти, Факултет цивилне одбране, Београд, 2006., стр. 80.

3. ЗНАЧАЈ БЕЗБЕДНОСНОГ ПРЕГОВАРАЊА У МИРОВНИМ ОПЕРАЦИЈАМА

Историја нас није ништа научила, тако испада. Јер иако живимо у 21.веку нисмо успели да извучемо битне лекиције. Нисмо „чули“ речи много искуснијих и мудријих људи. Само их користимо као парафразе или цитате али их не користимо заиста. Технологија рапидно напредује, машине ће нас практично заменити, свакодневно долази до нових медицинских и научних открића. Међутим исто тако сваки дан нека војска развије ново оружје чија је сврха јасна. Дакле, све се развија, једно да нам помогне а друго да нас уништи. Оно где смо слаби јесу речи јер често не постоје праве речи да се опишу одређени феномени. Да не залазимо превише у домен лингвистике али да ипак кажемо да су написане књиге, радови, приручници, неки чак и награђивани, који са друге стране не могу да дају одговор на питање које себи постави човек који се нађе у ситуацији да гледа како убијају дете, у некој земљи која није његова, у улози која није да се меша, у време које је против њега.

О статистици и бројкама можемо говорити јер се практично на годишњем, месечном, негде и дневном нивоу бележи број страдалих у неком конфликту. О мртвима се говори када се догоди трагедија, када се открије масовна гробница, или више њих. Да не спомињемо жртве глади и сиромаштва, жртве насиља, трговине људима, итд. Један начин да сазнамо неке бројке јесте сајт UNSD¹³ (UnitedNationsStatisticsDivision). На жалост или на срећу, постоји статистика која је показатељ, која усмерава, упозорава, некада и спасава. Статистика и бројке не лажу, често се каже. Али, када су људи у питању то би требао бити велики знак упозорења, јер данашња статистика не улива ни наду ни поверење. Данашња статистика упозорава.

Знамо тачно (или онолико колико нам дозволе) колико је новца утрошено на процес од почетка до реализације финалног производа за рецимо једну пушку. Оно што не знамо

¹³<https://unstats.un.org/home/> - The United Nations Statistics Division is committed to the advancement of the global statistical system. We compile and disseminate global statistical information, develop standards and norms for statistical activities, and support countries' efforts to strengthen their national statistical systems. We facilitate the coordination of international statistical activities and support the functioning of the United Nations Statistical Commission as the apex entity of the global statistical system. 23.04.2017., 18.30h.

јесте колико људи је том пушком убијено. Ту статистику нико не зна. Али је глобално битно да се зна ко је одговоран за снабдевање оружјем и илегалну трговину истим.¹⁴

Такође да не залазимо превише у домен психологије али да споменемо да без обзира на развој свега, људско зло не може да се заустави. Не могу се предвидети потези власти жедног диктатора или бизнисмена социопате који купује и продаје све, чак и људски живот. У овом аспекту смо по свему судећи трагично заостали. Једино што можемо јесте да правимо нове статистике, да смишљамо начине како да умањимо ефекат појединих феномена, да се надамо да ће све то нечему или некоме помоћи, што је бар нешто, ако ће нас то утешити.

У свету постоје многа кризна жаришта где се одвијају гнусна дела кршења људских права. Места где људски живот не значи ништа. Међутим ако се усудимо да говоримо о развоју, морамо се одупрети ужасима које рат носи са собом и дати све од себе, користећи сва расположива средства и људство како би мирним путем спречили или ублажили оно што већ нисмо у потпуности успели да спречимо. Баш из тог разлога значај безбедносног преговарања јесте толики. Што се мировних мисија тиче, њихово постојање је неопходно како би се створили услови за даљи рад. Мировне операције су колективна обавеза и финансиране су од стране свих држава, чланица Уједињених Нација.¹⁵

Тренутно је под окриљем Уједињених Нација активно 16 мировних операција.¹⁶ Такође на сајту имамо јасан увид у историјат мировних операција од 1948. године (прилог број 2.). Да ли то само по себи шаље неку поруку, коју разумемо или не, остаје да видимо. 29. маја је прослављен интернационални дан мировњака Уједињених Нација.¹⁷

¹⁴<http://www.havocscope.com/tag/arms-trafficking/>. 25.04.2017., 18.00h.

¹⁵<http://www.un.org/en/peacekeeping/operations/financing.shtml>. 25.04.2017., 19.15h.

¹⁶<http://www.un.org/en/peacekeeping/operations/current.shtml>. 25.04.2017., 18.20h.

¹⁷<http://www.un.org/en/events/peacekeepersday/> "On this International Day of UN Peacekeepers we pay tribute to more than 113,000 'Blue Helmets', UN Police and civilian personnel deployed to 16 missions. We acknowledge the contribution made by an ever-growing number of Member States to our operations. Their efforts on behalf of the international community are one of the most concrete expressions of the UN Charter's determination 'to save succeeding generations from the scourge of war'." — UN Secretary-General António Guterres

Чињенице јесу да је ситуација на папиру једно а на терену нешто сасвим друго. Баш из тог разлога људи чији је посао да преговарају морају бити спремни на све. Тачније не само они који преговарају, јер до преговора прво мора доћи. Они који су послати било где да помогну морају да изграде систем у којем ће свако имати јасно дефинисану улогу. Свака карика мора функционисати како би се постигли резултати. Када се говори о мировним операцијама искуство је показало да чак и они који долазе из не тако развијених земаља, попут наше, могу имати битну улогу јер су добро обучени и спремни. Припадници мировних операција, цивилни или војни, често су различитих профила, социо-економских позадина, нивоа образовања, различитих вероисповести, култура, али као део (међународне) мировне операције они морају функционисати као једна целина. Оно што се зове ланац команде мора постојати и мора се поштовати, јер на крају крајева припадници мировне операције су у туђој земљи. У мировним операцијама где има контакта са локалним становништвом, посебно се мора водити рачуна. Већ су споменути случајеви када су придници УН-а, они који су дошли са задатком да помогну, прекршили сва правила и злостављали локално становништво. Кажњени су довољно строго или не, није на овом раду да коментарише.

Особа или тим који преговара мора беспрекоровно познавати позадину ситуације, мора водити рачуна чак и о најмањем детаљу јер можда баш тај детаљ буде најважнија ствар. Познавање земље у којој и о којој се разговара, о њеној историји, политици, о њеном становништву, култури, друштвеним правилима битне су компоненте успешног почетка разговора. Била би катастрофална грешка доћи негде а не бити припремљен или доћи са великим овлашћењима а мало знања и способности. О тим и многим другим стварима се води рачуна када се припрема мировна операција и када се врши одабир оних који ће ићи. Наравно, не значи да је свака особа која је припадник мировне операције савршено биће које не греша, јер је човек, али је свакако неко ко је прошао процес одабира у својој земљи и задовољио тражене критеријуме.

Успех међународних преговора у мировним операцијама се мери спречавањем потенцијалних конфликтних ситуација и уколико до њих дође, стварање оптималних услова за почетак стабилизације. Не можемо довољно нагласити значај брзине препознавања потребе за отпочињањем мировних преговора. То свакако не зависи од жеље или добре воље већ од услова који морају бити испуњени а који су јасно дефинисани.

Посао и улога политичара је политика, улога учесника мировне операције је нешто другачија. Улога преговарача у безбедносним преговорима је далеко комплекснија од свега. Успешни преговори директно спашавају животе.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ ПРОЦЕСА БЕЗБЕДНОСНОГ ПРЕГОВАРАЊА МЕЂУНАРОДНОМ САРАДЊОМ, ЗНАЧАЈ И УЛОГА МЕЂУНАРОДНИХ АКТЕРА.

„До правих преговора може доћи само ако земље имају заједничке интересе које признају. У многим случајевима, аутсајдер (неко ко није директан учесник) може јасно видети да постоји заједнички интерес док саме земље то не могу видети. Чак иако прихвате или признају постојање заједничког интереса, могу га видети као мање битним од оног који виде као виши приоритет. Тај виши приоритет, међутим, не изгледа увек тако у трећим земљама. На пример, земље Европске Уније су сматрале избегавање уништења живота и инфраструктуре у Босни у првој половини 90-их године много важнијим од националистичких жеља зараћених страна, док су ови други ставили своја осећања националне уједињености и жељене државне границе изнад безбедносних интереса људских бића и имовине. Преговори су једино корисни уколико је у интересу земаља у питању, да реше своје проблеме на миран начин.

Битна ставка је да није увек неопходно имати заједничке интересе који се преклапају на почетку процеса преговарања. Ови заједнички интереси се могу развити током преговора тако што ће се подстицати нове теме за дискују и стално се трудити да се створе заједнички интереси комбиновањем различитих питања: такозвани „пакети мера“ (package deals) који могу довести до ефектних преговора. Што више страна има улогу и што је више субјеката укључено у дискусију, веће су шансе за стварање заједничке основе. Европска Унија никада не бих могла да опстане без ових пакета мера или пакет аранжмана, на дневној основи.“¹⁸

„Преговарање је процес којим се уклања или бар ублажава антагонизам. Његове карактеристике подразумевају сучељавање носилаца супротних тежњи. У сваком случају, најлошији преговори су незапочети преговори.“¹⁹

Како се наводи у књизи „Дипломатски преговори: суштина и еволуција“ они који воде преговоре често могу бити представници влада који се могу поделити на политичаре и дипломате. Консеквентно, преговори између држава се могу водити на политичком или

¹⁸Paul W. Meerts, *Diplomatic Negotiation: Essence and Evolution*, Clingendael Institute, The Hague /2nd slightly revised edition, 2015., pg 73.

¹⁹Др Жељко Иваниш, др Дане Субошић, *Безбедносно преговарање: Стратејски и тактички аспекти*, Факултет цивилне одбране, Београд, 2006., стр. 83.

дипломатском/званичном нивоу. Политички ниво је највиши ниво и најчешће му претходе и после њега долазе дипломатске/званичне консултације. Комуникација настаје разменом информација. Како се наводи постоји више врста комуникација али нас у овом случају занимају формалне и неформалне комуникације.

„Формално комуницирање је утврђено и релусано прописима институција. За разлику од формалног комуницирања, основа неформалног комуницирања је неформална структура, која постоји у свакој заједници. Она се базира на постојећим међуљудским односима. Циљеви неформалне комуникације су су складу са циљевима формалне комуникације. Између њих постоји синхронизација. Формално комуницирање се обавља преко усмених обавештења, радних састанака, записника итд. Неформалне комуникације су најчешће усменог карактера.“²⁰

Значај међународних актера у процесу безбедносног преговарања је од суштинске важности. Оно што се таквом врстом комуникације постиже јесте управо стварање нових оквира, како правних тако и социјалних који ће остати и после завршетка преговора. У конкретном случају Демократске Републике Конго, да није било помоћи разлитичких организација, ситуација бих била иста ако не и гора него пре доласка прве мисије Уједињених Нација.

Међународна сарадња је један од кључних елемената функционисања демократије данас. Управо је демократија оно чему свака држава, свако друштво тежи. Међутим у неким земљама, демократија је јако далеко и управо су међународни напори уперени ка стварању бољих услова за живот.

Ретки су примери када државе саме могу решити како унутрашње тако и спољне проблеме без помоћи „пријатеља“. Фокус овог рада је међународна сарадња зарад успостављања мира и омогућавање услова у којима је могуће успоставити дијалог који би на крају довео до мира. Ово је можда и највжанија улога међународне заједнице када је реч о распону њеног деловања. Наравно, не заборављају се појединачни интереси сваког „играча“ или учесника у међународним процесима, било економским, политичким, војним, хуманитарним. Оно што је најважније јесте да се покаже да је међународна заједница

²⁰ др Жељко Иваниш, др Дане Субошић, Безбедносно преговарање: Стратегијски и тактички аспекти, Факултет цивилне одбране, Београд, 2006., стр. 80.

способна и вољна да помогне тамо где је помоћ потребна. Кључ је проналажење праве мере, односно ослушкивање како се не би створила ситуација (а гледајући историјски, чести су примери баш овога) мешања у суверенитет једне државе. У конкретном примеру Демократске Републике Конго, процес безбедносног преговарања се на моменте чинио као немогућ управо због „мешања“ многобројних спољних фактора али и унутрашњих побуњеничких структура којима овај процес није одговарао.

Морамо споменути и невладине организације које у складу са својим обласћенима и могућностима пружају помоћ. Дијапазон њиховог деловања је широк. Од најбаналнијег примера, ако тако можемо рећи; организовање добротворних акција чија је сврха прикупљање средстава али и подизање свести о одређеном проблему до рада на терену. Тимови невладиних организација сачињени су од најразличитијих профила људи и управо то их чини корисним и способним да „зађу“ тамо где можда други не могу. Како живимо у времену где брзина ширења информација значи све, ПР тимови појединих невладиних организација су праве машине и њихов дохват је далек и ефикасан. Оно што традиционални медији можда нису у могућности да пренесу, друштвене мреже и други савремени начини комуницирања преузимају ту улогу, вођени експертима. У том смислу невладине организације нису ограничене што је у неку руку добро за оне којима се помаже. Са друге стране, баш због те слободе, некада се мисли да невладине организације раде у некој врсти сиве зоне и да се њихов рад не контролише довољно строго. Да ли је заиста тако, не можемо ни потврдити ни оповргнути, јер на крају крајева за кога можемо апсолутно гарантовати?! Оно што је битно нагласити јесте да сви имају много више користи од учешћа невладиних организација него штете.

Са ресурсима којима располаже међународна заједница, а ускоро ћемо и дубље заћи у њену суштину, реално гледано, могло би се решити пуно проблема. Али, наравно, да би се проблем решио, мора се прво јансо идентификовати на терену. Овде долазимо до улоге међународне заједнице која је решења проналазила у између осталог, успостављању мировних операција. Међународна заједница је пажљиво пратила ситуацију у Демократској Републици Конго и 1999.године Савет безбедности Уједињених Нација успоставио је мисију Уједињених Нација у Демократској Републици Конго (MONUC), са задатком да надгледа и имплементује одредбе из Споразума о прекиду ватре из Лусакe. MONUC је у јулу 2010 наследила Организација за стабилизацију Униједињених Нација

како би боље штитила цивиле и радила на питањима која су утврђена у периоду присуства MONUC-а, укључујући и сексуално злостављање од стране мировњака Уједињених Нација. MONUSCO²¹ није успео да одржи свој мандат и да заштити цивиле, што је наглашено чињеницом да нису били способни да српече напад на Гому, новембра 2012. године. Због постојања многих побуњеничких група и нестабилности коју су стварале и злочина које су чиниле Human Rights Watch бележе да је само у периоду између априла 2012. године и маја 2013.године убијено 314 цивила у различитим нападима.

Морамо споменути и конвенцију о правима детета која је усвојена 20. Новембра 1989. године на 44. Заседању Генералне скупштине Уједињених Нација у Њујорку. У преамбули се каже:

„Државе чланице ове конвенције,

Сматрајући да, у складу са принципа прокламованих на Повељи Уједињених нација, признавање урођеног достојанства и једнаких и неотуђивих права свих припадника људске заједнице представља основу слободе, правде и мира у свету.

Имајући у виду да су народи Уједињених Нација у Повељи поново потврдили веру у основна права човека и достојанство и вредност људске личности и одлучили да доприносе социјалном напретку и подизању животног стандарда у већој слободи,

Свесне да су Уједињене нације у Општој декларацији о правима човека и међународним пактовима оправима човека прокламовале и сагласиле се да сваком појединцу припадају сва права и слободе садржане у њима, без обзира на расу, боју коже, пол, језик, вероисповест, политичко или друго убеђење, национално или социјално порекло и имовинско стање, рођење или други статус,

Подсећајући да су Уједињене нације у Општој декларацији о правима човека прокламовале да детињству припада посебна брига и помоћ,

Уверене да породици као основној јединици друштва и природној средини за развој и благостање свих њених чланова, а посебно деце, треба да буде пружена неопходна заштита и помоћ како би могла у потпуности да преузме одговорности у заједници,

²¹MONUSCO took over from an earlier UN peacekeeping operation – the United Nations Organization Mission in Democratic Republic of the Congo (MONUC) – on 1 July 2010. The original mandate of the mission was established by Security Council resolution 1925 of 28 May to reflect the new phase reached in the country.

Свесне чињенице да дете, у циљу потпуног и складног развоја личности, треба да расте у породичној средини, у атмосфери среће, љубави и разумевања,

Сматрају да дете треба да буде у потпуности припремљено да живи самостално у друштву и да буде васпитано у духу идеала прокламованих у Повељи Уједињених нација, а посебно у духу мира, достојанства, толеранције, слободе, равноправности и солидарности,

Имајући у виду да је потреба за посвећивањем посебне бриге за дете изнесена у Женевској декларацији о правима детета из 1924. Године и у Декларацији о правима детета коју су сувојиле Уједињене нације 1959. Године и призната у Општој Декларацији о правима човека, у Међународном пакту о грађанским и политичким правима (посебно у чл. 23.и24.), у Међународном пакту о економским, социјалним и културним правима (посебно у члану 10) и у статутима и одговарајућим инструментима специјализованих агенција и међународних организација које се баве заштитом деце,

Имајућу у виду, како је назначено у декларацији о правима детета коју је усвојила Генерална скупштина 20. Новембра 1959. Године, да су „детету, с обзиром на његову физичку и менталну незрелост, потребни посебна заштита и брига, укључујући одговарајућу правну заштиту, како пре тако и после рођења“,

Подсећајући на одредбе Декларације о социјалним и правним принципима који се односе на заштиту и благостање деце, с посебним освртом на национално и међународно старатељство и усвојење, Правила Уједињених нација о стандардном минимуму у малолетничком правосуђу (Пекињика правила) и Декларацију о заштити жена и деце у случају ванредног стања и оружаог сукоба,

Свесне да у свим земљама света има деце која живе у ванредно тешким условима и да је таквој деци неопходна посебна брига,

Узимајући у обзир значај традиција и културних вредности сваког народа за заштиту и складан развој детета,Свесне значаја међународне сарадње за побољшање услова живота деце у свим земљама, посебно у земљама у развоју,...²²

²² http://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_ratifikaciji_konvencije_ujedinjenih_nacija_o_pravima_deteta.html. 14.05.2017., 17.00h.

У покушају да се реше проблеми који су настали у ери MONUC/MONUSCO,UNSC једногласно је дозволио прву у својој историји Force Intervention Brigade (FIB) у марту 2013. године. Њихова улога је специфична по томе што је дозвољено коришћење свих неопходних средстава ради: заштите цивила, неутрализације оружаних група, ембарго на имплементацију наоружања. Уз сва додатна овлашћења, капацитет MONUSCO-а да заштити цивиле и да промовише стабилност у региону је знатно повећан.

Комплексност примера којим се бавимо у овом раду је у томе што се проблем шири на регион па је стога и улога међународне задједнице донекле склона прилагођавању. Наиме, Демократска Република Конго суочена је са многобројним проблемима који су почели да буду видљивији широј јавности онда када су Уједињене Нације почеле да праве извештаје, када је Савет Безбедности саставио сопствени извештај и дао предлог, када су специјални изасланици дали извештаје о кршењу људских права и на крају када је цео случај доспео до суда у Хагу.²³

Предаја или хватање некога ко се терети за различите злочине, знамо из претходних примера не значи да ће та особа или групација бити осуђена одмах. Процес може трајати и годинама и бити врло мучан. Често се догоди да време уради своје и да шири међународна јавност само прочита једну реченицу на кајрону неких вести и то буде то. Чињеница да се злочини чине далеко од нас, не значи да не заслужу простор у медијима. Не значи да се морају свести на једну просту реченицу, јер не смемо заборавити губитак људског живота је исти у целом свету. Бар би тако требало да буде. На ово појединци не могу утицати. Можда чак не ни владе. Ово је нешто на чему се мора радити систематски и нешто у шта морају веровати сви „велики играчи“ јер у супротном проблеми који се дешавају „негде тамо“ ће остати заборављени.

Према Вашингтон Посту (The Washington Post)²⁴ ово су неке од најутицајнијих организација данашњице: Association of Southeast Asian Nations, The European Union, International Committee of the Red Cross, International Court of Justice, International Monetary Fund, Mercosur, North Atlantic Treaty Organization, Organization of American States,

²³ http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=44422#.WS6_1OvyjIU 19 March 2013 – United Nations officials today welcomed the surrender of rebel leader Bosco Ntaganda, who is wanted by an international court for alleged war crimes and crimes against humanity committed in the Democratic Republic of the Congo (DRC), including recruiting children, murder and rape. 18.05.2017. 18.00h.

²⁴ <http://www.washingtonpost.com/wp-srv/inatl/longterm/intorgs.htm> -International news. 18.05.2017., 18.30h.

Organization for Economic Cooperation and Development, United Nations, United Nations Children's Fund, United Nations High Commissioner for Refugees, The World Bank, World Health Organization, World Trade Organization.

Свака од ових организација је у неком тренутку одиграла неку улогу у глобалној борби против тероризма. Начињени су велики напори како би се спречили ратови, сукоби, напади, економске кризе, мигрантске кризе али време је показало да има још доста посла пред сваком од ових организација али и пред сваком владом и онима који представљају своје земље.

Генерални Секретар Уједињених Нација је у свом извештају у делу који се тиче превенције конфликта и медијације каже следеће:

„Први и најјаснији приоритет, недвосмислена лекција периода о којем се извештава, је да је превенцију конфликта и медијацију неопходно довести у центар збивања свих активности Уједињених Нација.“²⁵

²⁵ <https://www.un.org/sg/en/content/sg/report-secretary-general-b-maintenance-international-peace-and-security-0>
20.05.2017. 22.00h.

5. СТУДИЈА СЛУЧАЈА: ПРЕГОВАРАЊЕ У ОКВИРУ МИРОВНЕ ОПЕРАЦИЈЕ У КОНГУ

Позадина

Демократска Република Конго (раније позната као Заир) има дугу историју конфликта али корени најновије кризе могу се наћи у последицама геноцида у Руанди из 1994. године. Као одговор на насиље спроведено од стране прогнаних Хуту извршитеља геноцида, снаге Руанде и Уганде нападају Демократску Републику Конго 1996. године. У акцији која је касније названа Први конгоански рат, Мобуту Сесе Секо бива збачен са власти и на његово место долази Лоран Кабила. Почетком 1998. године, Кабила је оптужио Руанду за искоришћавање минерала Демократске Републике Конго и тако добивши помоћ од Анголе, Намибије и Зимбабвеа у успешном покушају да избаци снаге Руанде и Уганде из земље. Споразум о прекиду ватре, потписан у Лусаки у јулу 1999. године покушај је да се прекине непријатељко расположење између нација, а потписан је од стране Анголе, Зимбабвеа, Руанде, Уганде као и Демократске Републике Конго.

У новембру 1999. године, Савет безбедности Уједињених Нација успоставио је мисију Уједињених Нација у Демократској Републици Конго (MONUC), са задатком да надгледа и имплементује одредбе из Споразума о прекиду ватре из Лусакe. Међутим, упркос напорима, насиље које је резултирало Другим конгоанским ратом, који је дивљао све до потписивања мировних споразума 2003. године између Уганде и Демократске Републике Конго. Иако се потписивањем споразума званично завршио Други конгоански рат, посредни рат између Руанде и Уганде је настављен до 2008. године. Уз помоћ Уједињених Нација приликом избора, 2006. године, за новог, првог демократски изабраног председника Демократске Републике Конго, изабран је Жозеф Кабила, син покојног председника Лорана Кабиле.

Нажалост, овај демократски прелаз није донео промену којој су се надали у стално конфликтном погођеном Конгу, где се процењује да је више од шест милиона људи убијено на директан или индиректан начин као директна последица конфликта. Такође је створена и хуманитарна катастрофа чији су главни фактори систематско силовање и насумична убиства, између осталих, многобројних прекршаја. Разлози настајања конфликта могу се приписати насиљу између оружаних снага Демократске Републике Конго (FARDC, Armed

Forces of the DRC)²⁶ и одређеног броја побуњеничких фракција које укључују: Демократске снаге за ослобађање Руанде, FDLR²⁷, Маї-Маї Sheka(Маи Маи Шека)²⁸ и М23. Ово упорно насиље као и борба за контролу природних богатстава Демократске Ребулкихе Конго наставља да дестабилизује већ оштећену нацију.

У параграфима који следе биће темељније објашњен однос побуњеничких група и њихово настајање као и борба за превласт око многобројих природних ресурса којима располаже Демократска Република Конго а који су, чини се један од главних разлога настанка неких од најбруталних злочина који су обележили и који и данас обележавају овај конфликт.

Побуњеници и трка за ресурсе

Један од главних покретача конфликта у Демократској Републици Конго јесу вредни минерали и природни ресурси који укључују кобалт, бакар, дијаманте, злато и калај. Неспособност конгоалске владе да контролише своју територију је дала простор побуњеничким оружаним снагама да искористе ове ресурсе и да наставе са продубљивањем конфликта у земљи. Многи од ових минерала се извозе широм света, али побуњеници не само да задржавају профит од ове илегалне радње већ и силују жене као средство изазивања терора и страха у зонама где се руде ваде.

Демократске снаге за ослобођење Руанде (FDLR)

Сачињени су од руандских Хуту екстремиста који су ушли у Конго непосредно после геноцида у Руанди и непрестано нападају цивиле, као што је био случај у јануару 2012. године када је убијено двадесет шест људи у Јужном Кивуу. Такође се терете за регрутацију деце као војника. HumanRightsWatch²⁹ даље бележе да је само у периоду

²⁶Forces armees de la Republique democratique du Congo FARDC, Armed Forces of the DRC-
<http://www.globalsecurity.org/military/world/congo/fardc.htm>.

²⁷Forces democratiques de liberation du Rwanda.

²⁸Маї-Маї Sheka(Маи Маи Шека).

²⁹“Political tensions have risen throughout the Democratic Republic of Congo, as political and religious leaders, activists, students, and others have spoken out against proposed changes to Congo’s constitution and other proposals that would allow President Joseph Kabila to stay in power for longer than the two consecutive terms currently permitted. Government authorities have sought to silence dissent with threats, violence, and arbitrary arrests. In eastern Congo, dozens of armed groups remain active. Many of their commanders lead forces that have been

између априла 2012. године и маја 2013. године убијено 314 цивила у различитим нападима. Иако су ослабљени последњих година Демократске снаге за ослобођење Руанде остају битан елемент конфликта у Демократској Републици Конго. У октобру 2013. године, Oxfam³⁰ је додатно потврдио је да кршење људских права од стране FDLR као и других побуњеничких група не може бити заборављено у светлу изненадног пораза M23 побуњеника.

Maï-Maï Sheka (Маи Маи Шека)

Ова побуњеничка група је допринела насиљу у Демократској Републици Конго нападајући не само цивиле већ и мировне снаге Уједињених Нација. Група која је оформљена 2009. године од стране бизнисмена који се бавио минералним ресурсима, такође је била уплетена у конфликт октобра 2013. године у источном делу Демократске Републике Конго. Ова група је постала озлоглашена по нарочито насилним епизодама сексуалног насиља које датира из 2010. године.

Заиста, током периода између 30. јула до 4. августа 2010. године, масовно силовање више од 240 људи изведено је у источном Конгу од стране и FDLR и Maï-Maï Sheka (Маи Маи Шека) побуњеника. Не само то, домови и радње многих који су били жртве силовања су опљачкане. Ови злочини су се одиграли недалеко од базе Уједињених Нација али припадници (MONUSCO)³¹ мисије нису могли ништа да ураде.

responsible for numerous war crimes for which few have been held accountable. Congolese army soldiers have also been responsible for abuses against the civilian population they are meant to protect“. - <https://www.hrw.org/>

³⁰Oxfam - <https://www.oxfam.org/>

³¹MONUSCO took over from an earlier UN peacekeeping operation – the United Nations Organization Mission in Democratic Republic of the Congo (MONUC) – on 1 July 2010. The original mandate of the mission was established by Security Council resolution 1925 of 28 May to reflect the new phase reached in the country. It was authorized to use all necessary means to carry out its mandate relating, among other things, to the protection of civilians, humanitarian personnel and human rights defenders under imminent threat of physical violence and to support the Government of the DRC in its stabilization and peace consolidation efforts.

The Council decided then that MONUSCO would comprise, in addition to the appropriate civilian, judiciary and correction components, a maximum of 19,815 military personnel, 760 military observers, 391 police personnel and 1,050 members of formed police units. Future reconfigurations of MONUSCO would be determined as the situation evolved on the ground, including: the completion of ongoing military operations in North and South Kivu as well as Orientale provinces; improved Government capacity to protect the population effectively; and the consolidation of State authority throughout the territory. The mandate of MONUSCO was further detailed in resolution 2053 adopted by the Security Council on 27 June 2012.

On 28 March 2013, faced with recurrent waves of conflict in eastern DRC threatening the overall stability and development of the country and wider Great Lakes region, the Security Council decided, by its resolution 2098, to

Атул Каре, тадашњи помоћник генералног секретара за мировне операције Уједињених Нација, прознао је неуспех Уједињених Нација следећом изјавом: „наше акције нису биле адекватне и резултирале су неприхватљивом брутализијом становништва локалних села. Морамо бити бољи“. Савет безбедности је такође позвао на „брзо и фер гоњење извршилаца“ и позвао за повећање припадника MONUSCO мисије „интеракције са цивилним становништвом“. После масовних силовања, специјални представник Генералног секретара Уједињених Нација за сексуално насиље током конфликта, Margot Wallström³² изјавила је да постоји могућност поновног напада на жртве од стране оружаних снага Демократске Републике Конго (FARDC), пошто „већ постоје неке информације добијене од стране припадника MONUSCO мировне операције, који су били на терену, да се силовања, убијање и пљачкање већ одвија“.

Уједињене демократске силе (ADF)

Предвођени Угандом постоје од средине 1990-их. Иако релативно мали ADF је отимао људе из Демократске Републике Конго као и довођени су у везу са Al-Qaeda (Ал-каида) и Al-Shabaab (Ал-шабаб). Док је њихов главни циљ успостављање Шеријатског закона у

create a specialized “intervention brigade” for an initial period of one year and within the authorized MONUSCO troop ceiling of 19,815. It would consist of three infantry battalions, one artillery and one special force and reconnaissance company and operate under direct command of the MONUSCO Force Commander, with the responsibility of neutralizing armed groups and the objective of contributing to reducing the threat posed by armed groups to state authority and civilian security in eastern DRC and to make space for stabilization activities.

The Council also decided that MONUSCO shall strengthen the presence of its military, police and civilian components in eastern DRC and reduce, to the fullest extent possible for the implementation of its mandate, its presence in areas not affected by conflict in particular Kinshasa and in western DRC.

On 28 March 2014, the Security Council, by its resolution 2147, extended the mandate of MONUSCO until 31 March 2015 and decided that the renewed mandate would also include MONUSCO’s Intervention Brigade — “on an exceptional basis and without creating a precedent or any prejudice” — within the authorized troop ceiling of 19,815 military personnel, 760 military observers and staff officers, 391 police personnel and 1,050 formed police units.

At the same time, the Council noted the need for a clear exit strategy and decided that the Mission’s further reconfigurations and mandates should be based on the evolving situation and progress towards several objectives set out in accordance with its three priorities — protecting civilians, stabilizing the country, and supporting implementation of the Peace, Security and Cooperation Framework for the Democratic Republic of the Congo and the region.

On 30 March 2016, the Security Council extended the mandate of the United Nations mission in the Democratic Republic of the Congo (DRC) for another year, warning that the humanitarian situation remains of great concern, as well as the delays in preparing for the November presidential elections. - <https://monusco.unmissions.org/en/mandate>

³²In April 2010, the UN Special Representative for Sexual Violence in Conflict, Margot Wallström, described the Democratic Republic of the Congo (DRC) as “the rape capital of the world”. Despite her call to make the prevention of sexual violence a top priority, there is little evidence that the situation in the DRC has improved in the past two years. - <https://unu.edu/publications/articles/sexual-violence-in-the-democratic-republic-of-the-congo.html>, http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=34502#.WLrsMvK_uFs

Уганди FARDC је започео операцију Рувензори(Ruwenzori)³³ 2010. године у напору да отера ADF из Демократске Републике Конго.

Покрет M23 (M23)

23. марта 2009. године, Национални Конгрес за одбрану народа (CNDP, NationalCongressfortheDefenceofthePeople)³⁴некадашња побуњеничка група предвођена Лаурентом Нкундом, потписала је мировни споразум са Владом Демократске Републике Конго како би се реинтегрисали у FARDC (Forces armees de la Republique democratique du Congo FARDC, Armed Forces of the DRC). Три године касније, бивше снаге CNDP жале се како није дошло до имплементације споразума о интеграцији политичко-војних покрета CNDP у FARDC тиме сугеришући да влада није дала све од себе и као последица не реаговања власти, формирана је нова група названа M23.

Предвођени Нтгандом (Ntaganda), M23 су сачињавали Тутси а име су добили по датуму потписивања мировног споразума 23.марта 2009.године. Оно што је важно напоменути је то што су M23 наводно били подржани и потпомогнути од стране Руанданске владе која им је како се наводи у извештају Human Rights Watch-а из 2012. године обезбедила наоружање.Овим поводом Руанда се такође оптужује да је тренирала децу војнике и „навлачила“ их да се боре за M23, као и то да су дали слободан пролаз групи M23 на своју територију.

У Новембру 2012. године, M23 група је водила борбу против FARDC (Forces armees de la Republique democratique du Congo FARDC, Armed Forces of the DRC) и победила, чиме је успешно преузела град Гому који се налази у Северној Киву провинцији и тим потезом натерала цивиле на бег.

³³<http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/congo-kinshasa-eastern-insecurity-dents-kabila-image> 02.06.2017., 16.00h. Operation Ruwenzori. In late June, the FARDC launched 'Operation Ruwenzori' against the remnants of a small Ugandan rebel group, the Allied Democratic Forces-National Army for the Liberation of Uganda (ADF-NALU), who have been holed up in several villages in the Beni region of North Kivu since the late 1990s. Best known for a series of bomb attacks in Kampala and violent raids in western Uganda during the late 1990s, the ADF-NALU have been more or less dormant since 2001.

³⁴<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/cndp.htm>. 02.06.2017., 20.00h.

Према извештају Уједињених Нација везаног за овај инцидент, M23 и FARDC су почили кривична дела кршења људских права током конфликта, укључујући и масовна силовања и произвољна убиства. Такође у новембру 2013. године тридесет девет Коноанских официра је оптужено и суђено им је а силовање и дела сукуалног насиља. После осуде UNSC (United Nations Security Council) дела почињених од стране M23 групе при окупацији Гоме, M23 су пристали на преговоре о повраћењу, на конференцији одржаној у Уганди. Како није дошло до успешног споразума о престанку ватре, појавио се шаблон одуговлачених преговора који је трајао све до јесени 2013. године.

Интервенцијом ФИБ35 M23 су се предали и пописан је мировни споразум 12. децембра 2013. године. Иако је овај потез означио значајну победу за FARDC и подсетио на значај ефикасне сарадње са ФИБ, ипак није значио и крај конфликта у Демократској Републици Конго. Како се FARDC фокусирао примарно на елиминисање групе M23 друге побуњеничке групе су добиле простор и време да се регрупишу и ојачају.

Злоупотребе људских права у Демократској Републици Конго (Сексуално насиље, деца војници и хуманитарна криза)

Као што претходни делови текста наводе како о FARDC тако и о активности побуњеничких група, цивили у Демократској Републици Конго су били субјект низа кршења људских права током последње две деценије. Према пројекту Enough³⁶ силовање

³⁵The United Nations Force Intervention Brigade.

³⁶<http://www.enoughproject.org/> - The Enough Project supports peace and an end to mass atrocities in Africa's deadliest conflict zones. Together with its investigative initiative The Sentry, Enough counters armed groups, violent kleptocratic regimes, and their commercial partners that are sustained and enriched by corruption, criminal activity, and the trafficking of natural resources. By helping to create consequences for the major perpetrators and facilitators of atrocities and corruption, Enough seeks to build leverage in support of peace and good governance. Enough conducts research in conflict zones, engages governments and the private sector on potential policy solutions, and mobilizes public campaigns focused on peace, human rights, and breaking the links between war and illicit profit.

Enough's team (including our Sentry staff) involves former government and United Nations officials, policy analysts, country experts, investigative journalists, financial forensic investigators, field researchers, editors, lawyers,

као оружје у Демократској Републици Конго „постоји у тако великој мери као нигде на свету“. Сходно томе специјани представник Wallström проглашава Демократску Републику Конго „светском престоницом силовања“ 2010. године, изјава коју подржава процена Уједињених Нација да је 15.000 жена силовано у источном Конгу само током 2009. године. Ова тврдња је даље поткрепљена повећањем броја пријављених напада сексуалног насиља, од 4.689 2011. године до 7.075 2012 године, како наводи УН.

У свом глобалном извештају за 2008. годину, Коалиција за заустављање коришћења деце као војника проценила је да је још 7000 деце остало у државним снагама и оружаним групама. Заиста, деца би често била регрутована из избегличких логора и коришћена као саборци, жртве сексуалне тругвине, чувари и носачи. 2012. године Уједињене Нације оптужују побуњенике из групе М23 за регрутовање деце.

Иако је УН најавио ослобађање више од 500 деце војника из провинција источног Конга септембру 2013.године, долази се до податка да је упркос напорима негде око 1500 деце остало мобилисано у регијама о којима је било речи.

Алармантно, Међународни центар за мониторинг расељених лица³⁷ изјавио је да је 2.75 милиона конгоанаца расељено и још 509.000 су постали избеглице од јануара 2013.године. Према ранијим прорачунима стопе смртности у Демократској Републици Конго, Caritas International³⁸ такође процењује да је 6.9 милиона становника Конга сада мртво од почетка конфликта 1998.године.

student activists, as well as advocacy, development, operations and communications professionals. Enough is headquartered in Washington D.C., with staff and contractors – some public and some not – based in Africa, Washington, New York, San Francisco, London, and Brussels.

³⁷<http://www.internal-displacement.org/> .05.06.2017., 23.15h.

³⁸<http://www.caritas.org/> .06.06.2017., 18.15h.

Одговор цивилног друштва

Објавом извештаја ОНЧР - The Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights³⁹ 2010. године везаног за конфликт у Демократској Републици Конго између 1993. године и 2000. године, Human Rights Watch, Amnesty International и Global Centre for the Responsibility to Protect⁴⁰ осудили су грубо кршење људских права као и наводе и доказе масовних зверских злочина почињених у Демократској Републици Конго током тог периода. У својој отвореној изјави везаној за извештај УН-а о Демократској Републици Конго, Глобални центар је приметио да „докази“ који су откривени извештајем указују на симултано извршење ратних злочина и злочина против човечности, два од четири злочина које Responsibility to Protect жели да забрани заувек.

26. марта 2013. године, Refugees International⁴¹ издаје извештај насловљен „ДР Конго: Застарели прилаз, Погрешно усмерени приоритети“ (DR Congo: Outdated Approach, Misplaced Priorities) који документује неприлике оних који су расељени током конфликта у Кивусу⁴² због насиља које је вршено од стране М23 групе. Додатно, извештај Интернационалне кризне групе и јула 2013. године подвлачи да је корен конфликта у Демократској Републици Конго локална подела земље и даје препоруку да би се решавањем ових проблема добила додатна позитивна компонента у даљим мировним преговорима. У свом извештају који датира из 23. августа 2013. године Amnesty International такође идентификује као императив бољу заштиту цивила од напада М23 групе.

Међународни одговор

Као што је већ споменуто у претходним деловима текста, ужасна дела кршења људских права почињена су и настављају да се чине у Демократској Републици Конго, тачније од

³⁹<http://www.ohchr.org/EN/pages/home.aspx> - As the principal United Nations office mandated to promote and protect human rights for all, OHCHR leads global human rights efforts speaks out objectively in the face of human rights violations worldwide. We provide a forum for identifying, highlighting and developing responses to today's human rights challenges, and act as the principal focal point of human rights research, education, public information, and advocacy activities in the United Nations system.

⁴⁰<http://www.globalr2p.org/> 08.06.2017., 20.00h.

⁴¹<https://www.refugeesinternational.org/> 08.06.2017., 21.15h.

⁴²<https://casebook.icrc.org/case-study/democratic-republic-congo-conflict-kivus>. 08.06.2017., 23.00h.

почетка Првог Конгоанског рата 1998. године. Највеће бриге представљали су следећи проблеми: регрутација деце војника, сексуално насиље и убијање цивила. Међутим, постоји паралелни проблем који је већи безбедносни проблем Демократске Републике Конго а то је ширење нестабилности на регион, наиме на Руанду и Уганду. Баш из тог разлога Уједињене Нације и шира међународна заједница су увелико укључене у тражење решења за конфликт који се дешава у Демократској Републици Конго, у последњој деценији.

У извештају Савета за људска права из 2012. године, наводи се Резолуција 19/27 која је усвојена 23. марта 2012. године. Резолуција подржава успостављање националне комисије за људска права у Демократској Републици Конго.

Упркос великим напорима шире међународне заједнице, скоро свих структура под окриљем Уједињених Нација, усвајања резолуција, покушаја да се на миран начин, успостављањем мировних мисија УН у Демократској Републици Конго дође до решења које ће решити многобројне проблеме са којима је држава суочена, може се рећи да нису направљени већи помаци. Сваки покушај преговора од стране међународне заједнице није уродио плодом јер су проблеми унутар саме Демократске Републике Конго али и њеном окружењу учинили да иако на кратко дође до неке врсте договора, све се брзо врати на старо јер фактори који утичу на стварање хаоса и групе које крше не само међународне законе већ чине и различита дела кршења основних људских права, чине се као прејак „непријатељ“ како свима који покушавају да помогну тако и самој држави чији су део.

Регионални одговор

9. новембра 2008. године, челници држава чланица SADC (Southern African Development Community) договорили су се да одмах пошању и тим војних стручњака са задатком да процене пораст насиља у земљи, као и додатни тим за процену ситуације на терену. Суштина је стварање UN Intervention Brigade које је започето од стране International Conference on the Great Lakes Region (ICGLR) а подржано од стране SADC.

После побуне M23 групе, националним лидерима у регији постаје јасно да је неопходно урадити нешто како би се решило растуће насиље у и око источног Конга. У складу са тим

председник Кабила користи International Conference on the Great Lakes Region (ICLGR) као платформу за дискусију и одржавање серије сусрета који резултирали мировним преговорима у Кампали. 24. фебруара 2013. године UNSC је посредовао мировном споразуму који је потписан између Анголе, Бурундија, Централноафричке Републике, Демократске Републике Конго, Руанде, Јужне Африке, Јужног Судана, Танзаније, Уганде и Замбије. Званично познат као: “ Мир, безбедност и кооперација оквир за Демократску Републику Конго и регион.”

Најважније, споразум препознаје појединачне али и независне улоге актера из Демократске Републике Конго и региона. На нивоу земље Демократска Република Конго је пристала да ради на децентрализацији и даљој структуралној реформи. Регионални играчи су обећали да ће поштовати међусобни суверенитет, али и сарадњу између држава.

Најновији развој ситуације

По истеку рока, 2. јануара, Савет Безбедности је утврдио да FDLR (Forces armees de la Republique democratique du Congo FARDC, Armed Forces of the DRC) не само да нису успеле да демобилишу, штавише још увек регрутују нове борце, подстичући заједничку FARDC-MONUSCO војну операцију која би почела одмах. Док је скуп ICGLR-SADC требао да мапира пут напред, Ангола, која је требала да буде домаћин, отказала је и уместо ургирала да се уради нешто поводом претње војних последица. 29. јануара 2015. године војска Демократске Републике Конго, подржана од стране мисије MONUSCO и FIB, званично је прогласила почетак операција и лансирала војну кампању против FDLR. Док је овакав потез охрабрујућ, још увек је прерано утврдити колико је ефектна иницијатива. Рани изазови су се већ појавили и рекавши то Уједињене Нације су припретиле да ће повући своју подршку уколико Влада Демократске Републике Конго настави да одбија смену два војна команданта оптужена за кршења људских права. Влада још није званично одбила. У другим дешавањима, дошло је до нередица због наводних покушаја тренутне владе да одложи изборе 2016. године на којима тренутни председник Кабила не бих могао да учествује јер је на крају другог мандата.

Најновије вести нам дају увид у оно што се тренутно дешава у Демократској Републици Конго. Неке од тема су: Уједињене Нције су нашле 17 масовних гробница и истрага је у току.⁴³

Тренутна ситуација у Демократској Републици Конго детаљно је изложена у најновијем извештају Савета Безбедности УН-а (прилог број 3).

⁴³<http://www.aljazeera.com/news/2017/04/17-mass-graves-central-drc-170419132935786.html> 15.06.2017., 21.00h.

ЗАКЉУЧАК

Безбедносно преговарање као метод, односно средство решавања конфликта показало се као један од кључних елемената у процесу постизања мира. Приступајући решавању једног од најтежих проблема са којим је данашња пракса одржавања мира суочена, морају се узети у обзир деликатни слојеви који се морају један по један савладавати кроз оно што називамо безбедносним преговарањем. Прошли смо кроз теоријска разматрања, кроз конкретне примере и стекли бољу слику о ономе што се ради али и ономе што тек мора да се уради. Успостављање мира је само по себи изазов али оно што га чини могућим јесте управо безбедносно преговарање у мировним операцијама. Утврдили смо и важност мировних операција, кључне играче, улогу и значај међународне заједнице али смо и открили простор где има још да се ради.

Уједињене Нације улажу велике напоре и средства ка успостављању мира али њихови извештаји би у неким аспектима могли да буду транспарентнији. Стиче се утисак и поред свих напора, одговор, тј. брзина успостављања мировних операција није довољно брза. То наравно не зависи само од Уједињених Нација, као што смо видели шира међународна заједница чини моћног савезника. Брже реаговање на ситуацију која се чини да ће ескалирати у већи сукоб би био од велике користи. Даље, јасно идентификовање „непријатеља“ како би се брже почело са формирањем тимова.

Да ли је корисно да шира јавност буде обавештена о догађајима који се тренутно дешавају у некој земљи? Да ли ће то бити од икакве помоћи? Јавност има право, као што се увек и дешавало када су у питању европске земље и „богати запад“ да зна детаље. Као што је сваки напад на европску метрополу медијски ревносно пропраћен, често из сата у сат, треба дати исти простор и неким другим земљама и људима који доживљавају стравичне злочине о којима шира јавност није довољно обавештена. Како да реагује ако не зна да се дешава? Транспарентност која се чини врло присутном у извештавању неких догађаја, сасвим је одсутна када су у питању други догађаји. То се мора поправити.

Реална процена оспособљености стручњака из области безбедносног преговарања у мировним операцијама је такође нешто о чему се мора знати више. Свака земља која шаље

своје људе у мировну операцију морала бих да обрати више пажње на овај профил који је толико битан за процес успостављања мира. Процес обуке за безбедносне преговараче мора да се подигне на виши ниво и мора постати део уобичајене праксе сваке структуре која је део неке мировне операције. Једноставно речено мора се радити на едукацији кадрова, на сарадњи и на крају на успешној примени. Средства постоје само треба препознати важност и направити одређене промене. Наша земља је слаба у овој области. Наша земља би имала огромну корист од евентуалне размене искустава са страним колегама и овај профил заслужује много више пажње која је тренутно усмерена ка неким другим стварима.

Што се тиче међународне заједнице, морају се поставити јасне границе између онога што се ради искључиво за земљу којој се помаже и сопствених скривених интреса који се поткраду. Мора се водити рачуна о томе да постоји један заједнички интерес и да се не остави простор за скривене интересе појединих земаља које подривају напоре осталих ученика у процесу успостављања мира. Ово је можда и један од најтежих задатака органа Уједињених Нација јер често није баш тако лако идентификовати нечије скривене мотиве када се решава нека криза, али је неопходно.

ПРИЛОГ БРОЈ 1: Преглед актуелних мировних операција Војске Србије

Мултинационална операција УН у Демократској Републици Конго (MONUSCO)

Мултинационална операција УН у ДР Конго (MONUSCO) успостављена је новембра 1999. године, у складу с поглављима VI и VII Повеље ОУН, а на основу Резолуције Савета безбедности УН број 1279. од 7. марта 2003. године. Војска Србије у MONUSCO учествује од 7. марта 2003. године с једним санитетским тимом за евакуацију ваздушним путем (АМЕТ), а од 29. јула 2010. године контингент је увећан за два припадника штабне групе.

АМЕТ у свом саставу има два лекара и четири медицинска техничара, који образују два подтима за санитетску евакуацију ваздушним путем и базирани су у Киншаси.

Мултинационална операција УН у Либерiji (UNMIL)

Мултинационална операција УН у Либерiji (UNMIL) установљена је након потписивања мировног споразума у Акри, у Гани и доношења Резолуције Савета безбедности УН 1509 од 19.09.2003. године, с мандатом у складу с поглављима VI и VII Повеље ОУН. Војска Србије у UNMIL учествује од 10. децембра 2003. године са два војна посматрача. Замена војних посматрача врши се након истека мандата од годину дана. Осим припадника ВС, у UNMIL учествују и припадници МУП-а РС. Тежиште рада војних

посматрача је на имплементацији мандата мировне мисије и обављању редовних задатака патролирања.

Мултинационална операција УН у Републици Кипар (UNFICYP)

Мултинационална операција УН у Републици Кипар (UNFICYP) успостављена је 4. марта 1964. године усвајањем Резолуције број 186 од стране Савета безбедности УН, којом се саветује успостављање мировних снага УН у Р. Кипар. Снаге су постале оперативне након 27. марта 1964. године. Војска Србије у UNFICYP учествује са два штабна официра, два војна посматрача (МОЛО официр и SCAMLO официр), шест чланова патроле и 37 припадника пешадијског вода, у

оквиру словачко-мађарског контингента.

Мултинационална операција УН у Републици Либан (UNIFIL)

Мултинационална операција УН у Републици Либан (UNIFIL) успостављена је Резолуцијама Савета безбедности Уједињених нација број 425 и 426 од 19. марта 1978. године. Припадници ВС отпочели су учешће у UNIFIL 21. децембра 2010. године, у оквиру шпанског контингента, са четири штабна официра у команди сектора Исток и једним штабним офицером у команди шпанског батаљона. Од 25. новембра 2012. године, поред ангажованих штабних официра, додатно је ангажован 1 штабни официр, 36 припадника пешадијског вода и пет чланова елемента националне подршке (ЕНП). Од 24. марта 2013. године учешће је проширено с два штабна официра у команди UNIFIL. Од 5. новембра 2013. године ангажована је пешадијска чета уместо пешадијског вода. Од 11. децембра 2014. године ангажован је вод за заштиту снага у Сектору запад. У UNIFIL тренутно је ангажовано 177 припадника ВС.

Мултинационална операција УН на Блиском истоку (UNTSO)

Мултинационална операција УН на Блиском истоку (UNTSO) реализује се ради спречавања обнављања сукоба између Израела и арапских земаља. Задатак снага УН је надгледање линије раздвајања и прекида ватре између сукобљених снага у подручју Суецког канала и Голанске висоравни и истовремено пружање помоћи и подршке снагама УН у јужном Либану. UNTSO тренутно ангажује војне посматраче у оквиру три различите мисије Уједињених нација на Блиском истоку: Посматрачка група Либан (Observer Group Lebanon — OGL), која подржава UNIFIL на југу Либана, Посматрачка група на Голану (Observer Group Golan — OGG) и Посматрачка група Египат (Observer Group Egypt — OGE). Војска Србије отпочела је учешће у UNTSO упућивањем војног посматрача 9. септембра 2012. године, на дужност у оквиру Посматрачке групе Либан.

Мултинационална операција УН у Централноафричкој Републици (MINUSCA)

Мултинационална операција УН у Централноафричкој Републици (MINUSCA) је новоуспостављена мултидимензионална, интегрисана мисија, на основу поглавља VII Повеље ОУН, резолуцијом 2149 (2014) Савета безбедности УН, од 10. априла 2014. године. MINUSCA је почела са оперативним радом 15.

септембра 2014. године. Војска Србије отпочела је ангажовање у MINUSCA од 20.09.2014. године, упућивањем два војна посматрача и два штабна официра. Од 11. децембра 2014. године, у мисију је упућено још 68 припадника који су формирали војну болницу нивоа 2.

Мултинационална операција Европске уније — EUTM Somalia

Мултинационална операција ЕУ (EUTM Somalia) је војна операција ЕУ, успостављена 7. априла 2010. године ради подршке у јачању државних институција Сомалије. Ова операција реализује се у оквиру свеобухватног ангажовања ЕУ на помоћи сомалијском становништву и стабилизовању државних институција Сомалије. Операција се реализује кроз обуку снага безбедности Сомалије, у сарадњи са Мисијом Афричке уније у Сомалији (AMISOM). ВС отпочела је учешће у EUTM Somalia упућивањем официра санитетске специјалности на дужност шефа санитетске службе у мисији, 25.04.2012. године. Од 27. априла 2013. године ВС проширила је своје учешће упућивањем санитетског тима, састава један лекар и три медицинска техничара, а од 01.05.2016. године са још једним лекаром у саставу тима.

Војна операција поморских снага Европске уније у Сомалији (EUNAVFOR Somalia – Operation ATALANTA)

Војна операција поморских снага Европске уније у Сомалији (EUNAVFOR Somalia – Operation ATALANTA) успостављена је у децембру 2008. године у складу са резолуцијама Савета безбедности Уједињених нација број 1814, 1816, 1838 и 1846. Снаге у операцији EUNAVFOR Somalia – Operation ATALANTA ангажоване су на спречавању, превенцији и сузбијању деловања пирата и оружаних пљачки дуж обале Сомалије. Припадници ВС отпочели су ангажовање у EUNAVFOR Somalia – Operation ATALANTA, обуком два официра речних јединица, на француском броду „Ф 730 Флореал“, од 21. октобра до 23. новембра 2011. године. Ангажовање официра ВС у Оперативној команди мисије у Нортвуду, Велика Британија, отпочело је 25. фебруара 2013. године, а штабног подофицира од 27. маја 2013. године.

Мисија Европске уније за обуку војних и безбедносних снага Малија (EUTM Mali)

Мисија Европске уније за обуку војних и безбедносних снага Малија (EUTM Mali) успостављена је Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација број 2085 (2012) и одлукама Савета Европске уније (број 2013/34/CFSP од 17. јануара 2013. године и број 2013/87/CFSP од 18. фебруара 2013. године). Војска Србије је на основу позива ЕУ, отпочела ангажовање у EUTM Mali од 15. децембра 2014. године, ангажовањем трочланог медицинског тима.

Мисија Европске уније за обуку војних и безбедносних снага Централноафричке Републике (EUTM RCA)

Мисија Европске уније за обуку војних и безбедносних снага Централноафричке Републике (EUTM RCA) успостављена је у складу са Одлуком Савета Европске уније, број 2016/610/CFSP од 19. априла 2016. године. Мисија је наставак ангажовања Европске уније у Централноафричкој Републици. Војска Србије је отпочела ангажовање у EUTM RCA од 15. децембра 2016. године упућивањем четворчланог тима нивоа 1 и двочланог тима за хитну медицинску помоћ.

ПРИЛОГ БРОЈ 2: Историјат мировних мисија

 LIST OF PEACEKEEPING OPERATIONS 1948 - 2013			
Acronym	Mission name	Start Date	End Date
UNTSO	United Nations Truce Supervision Organization	May 1948	Present
UNMOGIP	United Nations Military Observer Group in India and Pakistan	January 1949	Present
UNEF I	First United Nations Emergency Force	November 1956	June 1967
UNOGIL	United Nations Observation Group in Lebanon	June 1958	December 1958
ONUC	United Nations Operation in the Congo	July 1960	June 1964
UNSF	United Nations Security Force in West New Guinea	October 1962	April 1963
UNYOM	United Nations Yemen Observation Mission	July 1963	September 1964
UNFICYP	United Nations Peacekeeping Force in Cyprus	March 1964	Present
DOMREP	Mission of the Representative of the Secretary-General in the Dominican Republic	May 1965	October 1966
UNIPOM	United Nations India-Pakistan Observation Mission	September 1965	March 1966
UNEF II	Second United Nations Emergency Force	October 1973	July 1979
UNDOF	United Nations Disengagement Observer Force	June 1974	Present
UNIFIL	United Nations Interim Force in Lebanon	March 1978	Present
UNGOMAP	United Nations Good Offices Mission in Afghanistan and Pakistan	May 1988	March 1990
UNIIMOG	United Nations Iran-Iraq Military Observer Group	August 1988	February 1991
UNAVEM I	United Nations Angola Verification Mission I	January 1989	June 1991
UNTAG	United Nations Transition Assistance Group	April 1989	March 1990
ONUCA	United Nations Observer Group in Central America	November 1989	January 1992
UNIKOM	United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission	April 1991	October 2003
MINURSO	United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara	April 1991	present
UNAVEM II	United Nations Angola Verification Mission II	June 1991	February 1995
ONUSAL	United Nations Observer Mission in El Salvador	July 1991	April 1995
UNAMIC	United Nations Advance Mission in Cambodia	October 1991	March 1992
UNPROFOR	United Nations Protection Force	February 1992	March 1995
UNTAC	United Nations Transitional Authority in Cambodia	March 1992	September 1993
UNOSOM I	United Nations Operation in Somalia I	April 1992	March 1993
ONUMOZ	United Nations Operation in Mozambique	December 1992	December 1994
UNOSOM II	United Nations Operation in Somalia II	March 1993	March 1995
UNOMUR	United Nations Observer Mission Uganda-Rwanda	June 1993	September 1994
UNOMIG	United Nations Observer Mission in Georgia	August 1993	June 2009
UNOMIL	United Nations Observer Mission in Liberia	September 1993	September 1997
UNMIH	United Nations Mission in Haiti	September 1993	June 1996
UNAMIR	United Nations Assistance Mission for Rwanda	October 1993	March 1996
UNASOG	United Nations Aouzou Strip Observer Group	May 1994	June 1994
UNMOT	United Nations Mission of Observers in Tajikistan	December 1994	May 2000
UNAVEM III	United Nations Angola Verification Mission III	February 1995	June 1997
UNCRO	United Nations Confidence Restoration Operation in Croatia	May 1995	January 1996
UNPREDEP	United Nations Preventive Deployment Force	March 1995	February 1999
UNMIBH	United Nations Mission in Bosnia and Herzegovina	December 1995	December 2002
UNTAES	United Nations Transitional Administration for Eastern Slavonia, Baranja and Western Sirmium	January 1996	January 1998
UNMOP	United Nations Mission of Observers in Prevlaka	January 1996	December 2002
UNSMIH	United Nations Support Mission in Haiti	July 1996	July 1997

UNSMIH	United Nations Support Mission in Haiti	July 1996	July 1997
MINUGUA	United Nations Verification Mission in Guatemala	January 1997	May 1997
MONUA	United Nations Observer Mission in Angola	June 1997	February 1999
UNTMH	United Nations Transition Mission in Haiti	August 1997	December 1997
MIPONUH	United Nations Civilian Police Mission in Haiti	December 1997	March 2000

LIST OF PEACEKEEPING OPERATIONS 1948 - 2013

Acronym	Mission name	Start Date	End Date
UNCPSG	UN Civilian Police Support Group	January 1998	October 1998
MINURCA	United Nations Mission in the Central African Republic	April 1998	February 2000
UNOMSIL	United Nations Observer Mission in Sierra Leone	July 1998	October 1999
UNMIK	United Nations Interim Administration Mission in Kosovo	June 1999	Present
UNAMSIL	United Nations Mission in Sierra Leone	October 1999	December 2005
UNTAET	United Nations Transitional Administration in East Timor	October 1999	May 2002
MONUC	United Nations Organization Mission in the Democratic Republic of the Congo	November 1999	June 2010
UNMEE	United Nations Mission in Ethiopia and Eritrea	July 2000	July 2008
UNMISET	United Nations Mission of Support in East Timor	May 2002	May 2005
UNMIL	United Nations Mission in Liberia	September 2003	Present
UNOCI	United Nations Operation in Côte d'Ivoire	April 2004	Present
MINUSTAH	United Nations Stabilization Mission in Haiti	June 2004	Present
ONUB	United Nations Operation in Burundi	June 2004	December 2006
UNMIS	United Nations Mission in the Sudan	March 2005	July 2011
UNMIT	United Nations Integrated Mission in Timor-Leste	August 2006	December 2012
UNAMID	African Union-United Nations Hybrid Operation in Darfur	July 2007	Present
MINURCAT	United Nations Mission in the Central African Republic and Chad	September 2007	December 2010
MONUSCO	United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo	July 2010	Present
UNISFA	United Nations Organization Interim Security Force for Abyei	June 2011	Present
UNMISS	United Nations Mission in the Republic of South Sudan	July 2011	Present
UNSMIS	United Nations Supervision Mission in Syria	April 2012	August 2012
MINUSMA	United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali	April 2013	Present
MINUSCA	United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in the Central African Republic	April 2014	Present

ПРИЛОГ БРОЈ 3: Резолуција савета безбедности УН

United Nations

S/RES/2348 (2017)

Security Council

Distr.: General
31 March 2017

Resolution 2348 (2017)

Adopted by the Security Council at its 7910th meeting, on 31 March 2017

The Security Council,

Recalling its previous resolutions and the statements of its President concerning the Democratic Republic of the Congo (DRC), especially its resolutions 2293 (2016), 2277 (2016), 2211 (2015), 2198 (2015), 2147 (2014), 2136 (2014), and 2098 (2013),

Reaffirming the basic principles of peacekeeping, including consent of the parties, impartiality, and non-use of force, except in self-defence and defence of the mandate, and *recognizing* that the mandate of each peace-keeping mission is specific to the need and situation of the country concerned,

Reaffirming its strong commitment to the sovereignty, independence, unity and territorial integrity of the DRC as well as all States in the region and *emphasizing* the need to respect fully the principles of non-interference, good-neighbourliness and regional cooperation,

Recalling that the Government of the DRC bears the primary responsibility to protect civilians within its territory and subject to its jurisdiction, including protection from crimes against humanity and war crimes,

Reaffirming its strong support for the “Comprehensive and Inclusive Political Agreement” signed in Kinshasa on 31 December 2016, *commending* the tireless efforts by the Conférence Episcopale Nationale du Congo (CENCO) mediators to facilitate the agreement, and *calling for* a swift implementation of the agreement, in good faith and in all its components, in order to organize peaceful, credible, inclusive and timely elections no later than December 2017, leading to a peaceful transfer of power, in accordance with the Congolese Constitution,

Recalling that full and timely implementation of the 31 December 2016 agreement is critical in supporting the legitimacy of the transitional institutions, *stressing* the crucial importance of a peaceful and credible electoral cycle, in accordance with the Constitution and respecting the African Charter on Democracy, Elections and Governance, for lasting stabilisation and consolidation of constitutional democracy in the DRC, and *calling for* the immediate implementation

S/RES/2348 (2017)

of confidence-building measures, as per the agreement, including by putting an end to restrictions of the political space in the DRC, in particular arbitrary arrests and detention of members of the political opposition and of civil society, as well as restrictions of fundamental freedoms such as the freedom of opinion and expression, including freedom of the press,

Stressing the importance of the Government of the DRC and its national partners taking all necessary steps to accelerate preparations for the elections without further delays, and to ensure an environment conducive to the peaceful and inclusive conduct of political activities, including the security of all political actors, and *reiterating* its commitment to act accordingly regarding all Congolese actors whose actions and statement impede the implementation of the agreement and the organization of the elections,

Remaining deeply concerned by reports of increased serious human rights and international humanitarian law violations committed by some members of the Armed Forces of the DRC (FARDC), the National Intelligence Agency (ANR), the Republican Guard and Congolese National Police (PNC), including against members of the opposition and of civil society in the context of the electoral process, *urging* all parties to refrain from violence and provocation, *stressing* the importance of releasing all persons detained arbitrarily, including human rights defenders and persons of different political affiliations, and *emphasizing* that the Government of the DRC must respect human rights and comply with the principle of proportionality in the use of force,

Reiterating its concern over the lack of progress in the investigations and prosecutions against alleged perpetrators of human rights violations and abuses committed during the 2011 electoral process, in January 2015 and in September and December 2016, and *calling for* further efforts to hold those responsible to account and fight impunity,

Recalling the importance of fighting impunity within all ranks of FARDC and PNC, *commending* the DRC authorities for prosecutions and convictions of members of the FARDC and PNC for crimes against humanity, and *stressing the need* for the Government of the DRC to continue to ensure the increased professionalism of its security forces.

Noting that the DRC has continued to suffer from recurring and evolving cycles of conflict and persistent violence by armed groups, *expressing* particular concern at the reports of growing inter-communal and militia violence in some areas of the DRC, in particular in the regions of Kasai and Tanganyika, including attacks against religious institutions, and killings of policemen, *further expressing concerns at* reports of mass graves, and *calling upon* all parties to take appropriate measures to protect and respect United Nations, diplomatic and foreign premises, property and personnel and other civilians in the DRC,

Reiterating its deep concern regarding the security and humanitarian crisis in the DRC exacerbated by destabilizing activities of foreign and domestic armed groups, *stressing* the importance of neutralizing armed groups in the DRC, and *recognizing* the importance of efforts of the FARDC and the United Nations Organization Stabilisation Mission in the DRC (MONUSCO), including by conducting joint operations, in accordance with its mandate, in that regard, *recalling*

2/17

7-05210

the strategic importance of the implementation of the Peace, Security and Cooperation (PSC) Framework for the DRC and the region, and *reiterating* its call to all signatories to fulfill promptly, fully and in good faith their respective commitments under this Framework in order to address the root causes of conflict and put an end to recurring cycles of violence, and promote lasting regional development,

Recalling that it is prepared to impose targeted sanctions under paragraph 7 (d) and (e) of its resolution 2293 (2016), regarding *inter alia* human rights violations or abuses or violations of international humanitarian law,

Encouraging the continuation of efforts by the Secretary-General of the United Nations, the African Union (AU), the International Conference on the Great Lakes Region (ICGLR), and the Southern African Development Community (SADC) to restore peace and security in the DRC, *encouraging* the Government of the DRC to ensure continuous close cooperation with these and other international parties, and *recognizing* the efforts of the Government of the DRC aiming at the achievement of peace and national development,

Expressing concern at the illegal exploitation and trafficking of natural resources by armed groups among others, and the negative impact of armed conflict on protected natural areas, which undermines lasting peace and development for the DRC, and *encouraging* the Government of the DRC to strengthen efforts to safeguard those areas,

Remaining deeply concerned by the persistent high levels of violence and violations and abuses of human rights and violations of international humanitarian law, *condemning* in particular those involving targeted attacks against civilians, widespread sexual and gender-based violence, recruitment and use of children by armed groups and militias, the forced displacement of significant numbers of civilians, extrajudicial executions and arbitrary arrests, *recognizing* their deleterious effect on the stabilisation, reconstruction and development efforts in the DRC, and *emphasizing that* all those responsible for all such violations and abuses must be swiftly apprehended, brought to justice and held accountable, and *encouraging* the Government of the DRC to facilitate access for the Joint Human Rights Office in the DRC to all detention centres, hospitals and morgues and all other premises required for documenting human rights violations,

Welcoming the progress achieved by the Government of the DRC, including the Presidential Adviser on Sexual Violence and the Recruitment of Children, to cooperate with the Special Representative of the Secretary-General for Children and Armed Conflict, the Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict, and MONUSCO, to implement the action plans to prevent and end the recruitment and use of children and sexual violence by the FARDC, and to combat impunity for sexual violence in conflict, including sexual violence committed by the FARDC,

Stressing the need for continued cooperation with the International Criminal Court (ICC) by the Government of the DRC, and *stressing* the importance of actively seeking to hold accountable those responsible for genocide, war crimes and crimes against humanity in the country,

S/RES/2348 (2017)

Remaining greatly concerned by the humanitarian situation that continues to severely affect the civilian population, *expressing deep concern* regarding the very high number of internally displaced persons in the DRC, at more than 2.2 million, and the 452,000 refugees in the DRC, as well as the more than 468,000 refugees from eastern DRC as a result of ongoing hostilities, *calling upon* the DRC and all States in the region to work towards a peaceful environment conducive to the realization of durable solutions for refugees and internally displaced persons, including their eventual voluntary return and reintegration in the DRC in conditions of safety and dignity, with the support of the United Nations Country Team (UNCT), *stressing* that any such solution should be in line with relevant obligations under international refugee law, international humanitarian law and international human rights law, and *stressing* the need to manage the closure of camps in a manner that respects the rights of internally displaced persons, in accordance with international law,

Expressing further concern at increased impediments to humanitarian access in eastern DRC resulting from insecurity and violence, as well as continued attacks against humanitarian actors and assets, and *calling upon* all parties in the conflict to respect the impartiality, independence and neutrality of humanitarian actors,

Noting with concern the slow progress in the implementation of the national plan for the disarmament, demobilization and reintegration of former armed groups and militia combatants (PNDDR III) and, while *welcoming* the return of thousands of former combatants to their communities since inception of the plan, *expressing concern* at the lack of provision of adequate reintegration measures for these combatants,

Recalling all its relevant resolutions on women, peace and security, on children and armed conflicts, and on the protection of civilians in armed conflicts, also *recalling* the conclusions on children and armed conflicts in the DRC (S/AC.51/2014/3) adopted on 18 September 2014 by the Security Council Working Group on Children and Armed Conflicts pertaining to the parties in armed conflicts of the DRC, and *welcoming* efforts of the Government of the DRC in this regard,

Welcoming the efforts of MONUSCO and international partners in delivering training in human rights, international humanitarian law, gender mainstreaming, child protection and protection from sexual and gender -based violence for Congolese security institutions and *underlining* their importance,

Reaffirming that the successful protection of civilians is critical to the fulfilment of MONUSCO's mandate and the delivery of an improved security environment, also stressing the importance of peaceful means and progress on key reforms to promote the protection of civilians, as well as appropriate prioritisation and resourcing,

Reaffirming its strong support to the Special Representative of the Secretary - General (SRSG) and MONUSCO in the implementation of their mandates, *strongly encouraging* the continuation of their efforts and *calling on* the Secretariat to support MONUSCO to fully implement its mandate,

Recalling that it is important that all MONUSCO contingents, including the contingents of the Intervention Brigade, are properly trained and effectively

4/17

7-05210

equipped, including with adequate language skills, staffed and supported to be able to sustain their commitment to carry out their respective tasks,

Reiterating its call on all parties to cooperate fully with MONUSCO and to remain committed to the full and objective implementation of the Mission's mandate, *reiterating* its condemnation of any and all attacks against peacekeepers, and *emphasizing* that those responsible for such attacks must be held accountable,

Emphasizing that MONUSCO's activities should be conducted in such a manner as to build and sustain peace and facilitate progress towards sustainable peace and development, *stressing* the need to involve the UNCT and, in this regard, *emphasizing* the importance of joint analysis and effective strategic planning with the UNCT,

Determining that the situation in the DRC continues to constitute a threat to international peace and security in the region,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

Political situation and electoral process

1. *Calls on* all stakeholders in the DRC, including President Kabila, the presidential majority and the opposition, to swiftly implement the 31 December 2016 agreement, in good faith and in all its components, and to redouble their efforts towards a speedy conclusion of the ongoing talks on the “arrangements particuliers”, in order to urgently nominate a Prime Minister presented by the Rassemblement, as per the agreement, to put in place the Conseil national de suivi de l'accord (CNSA) and to fully implement confidence-building measures, in order to proceed without further delay to the preparation of the presidential and legislative elections due to take place before the end of 2017;

2. *Reiterates* its determination to bring its full support to implementation of the 31 December 2016 agreement and that effective, swift and timely implementation of the agreement is critical to a credible process and the peace and stability of the DRC;

3. *Calls on* the Government of the DRC and its national partners, including the Independent National Electoral Commission (CENI), to ensure a transparent and credible electoral process, in fulfilment of their primary responsibility to create propitious conditions for the forthcoming elections, as per the 31 December 2016 agreement, including full participation of women at all stages;

4. *Acknowledges* the progress in voter registration with the assistance of MONUSCO, *calls on* the CENI to publish immediately a revised comprehensive electoral calendar, as per the 31 December 2016 agreement, and to complete without delay a credible update of the electoral register, *calls on* the Government of the DRC to put in place swiftly an adequate and credible electoral budget, to ensure the successful and timely holding of elections no later than December 2017, as per the agreement, and in accordance with the Constitution, and respecting the African Charter on Democracy, Elections and Governance, *encourages* donors to fund accordingly the multi-partner fund for the Projet d'Appui au Cycle Electoral au Congo (PACEC) in order to support civic education, the deployment of elections monitors and provide other important types of support for the election process, and

5.
17-05210

5/17

S/RES/2348 (2017)

recalls that the effective establishment of the CNSA and the government of national unity, as well as a transparent and integrated United Nations approach will be important in that regard;

5. *Calls on* the Parliament during the ordinary session starting on 15 March 2017 to adopt revisions to the electoral law needed to keep the electoral timeline in conformity with the 31 December 2016 agreement;

6. *Urges* the Government as well as all relevant parties to ensure an environment conducive to a free, fair, credible, inclusive, transparent, peaceful and timely electoral process, in accordance with the Congolese Constitution, which includes free and constructive political debate, freedom of opinion and expression, including for the press, freedom of assembly, equitable access to media including State media, the security of all political actors, freedom of movement for all candidates, as well as for election observers and witnesses, journalists, human rights defenders and actors from civil society including women;

7. *Underlines* that a swift and complete implementation of the 31 December 2016 agreement is critical in supporting the legitimacy of the transitional institutions, *expresses its full support* to the mediation led by CENCO, *urges* all national stakeholders to keep engaging in an open and inclusive manner and extend cooperation to CENCO in this regard, and *requests* the Secretary-General to provide political support to these efforts consistent with this resolution, including through his good offices;

Human Rights

8. *Urges* the Government of the DRC to hold accountable those responsible for violations of international humanitarian law or violations and abuses of human rights, as applicable, in particular those that may amount to war crimes and crimes against humanity, including those committed in the context of the electoral process, and *stresses the importance* to this end of both regional cooperation and cooperation with the ICC;

9. *Calls upon* the Congolese authorities to ensure the prosecution of those responsible for the crimes involving grave human rights violations and abuses committed in the context of the 28 November 2011 elections and the current electoral process, in particular in January 2015, on 19, 20 and 21 September and 19 December 2016;

10. *Condemns* the violence witnessed in the Kasai region over recent months, *expresses grave concern* at serious violations of international humanitarian law committed by local militia in that region, including those involving attacks on DRC security forces and symbols of State authority, recruitment and use of children in violation of applicable international law, and *further expresses* serious concerns at the recent reports of mass graves and of killings of civilians by members of the

security forces of the DRC, all of which might constitute war crimes under international law, *welcomes* the announcement by the Government of the DRC that they will conduct investigations into violations of international humanitarian law and violations or abuses of human rights in the Kasais jointly with MONUSCO and the United Nations Joint Human Rights Office in the DRC, and in collaboration

6/17

7-05210

with the AU, in order to bring to justice and hold accountable all those responsible, and *looks forward* to their results;

11. *Welcomes* efforts made by the Government of the DRC to combat and prevent sexual violence in conflict, including progress made in the fight against impunity through the arrest, prosecution and conviction of perpetrators from the FARDC and the PNC, and *urges* the Government of the DRC to continue to strengthen its efforts to combat impunity for sexual violence in conflict, including sexual violence committed by the FARDC and PNC at all levels, and to provide all necessary services and protection to survivors and victims, *and further calls upon* the Government of the DRC to complete investigations into allegations of sexual exploitation and abuse by members of the FARDC in line with the zero -tolerance policy and, if appropriate, to prosecute those responsible;

12. *Encourages* the Government of the DRC to implement in full its National Strategy and the Roadmap agreed during the national conference in Kinshasa from 11-13 October 2016 to evaluate the implementation of the Joint Communiqué between the Government of the DRC and the United Nations on the Fight Against Sexual Violence in Conflict adopted in Kinshasa on 30 March 2013;

13. *Welcomes* the progress made in the implementation of the Action Plan to prevent and end the recruitment and use of children by the FARDC , and *calls upon* the Government of the DRC to take all necessary steps to end and prevent violations and abuses against children, and to ensure that children are not detained for their

alleged association with armed groups and are handed over to child protection actors in line with the Ministry of Defence and the National Intelligence Agency Directives issued in 2013;

Armed Groups

14. *Strongly condemns* all armed groups operating in the DRC and their violations of international humanitarian law as well as other applicable international law, and abuses of human rights especially those involving attacks on the civilian population, United Nations personnel and humanitarian actors, summary executions, sexual and gender based violence and large scale recruitment and use of children in violation of applicable international law, and *reiterates* that those responsible must be held accountable;

15. *Demands* that all armed groups cease immediately all forms of violence, including violations and abuses against children and other destabilizing activities, the illegal exploitation and trafficking of natural resources, and *further demands* that their members immediately and permanently disband, lay down their arms, reject violence and release children from their ranks, *recalls* in this regard its resolution 2293 (2016) renewing the sanctions regime established by its resolution 1807 (2008), and further *calls for* disarmament of Forces Démocratiques de Libération du Rwanda (FDLR) active leadership and combatants, who were perpetrators of the 1994 genocide against the Tutsi in Rwanda, during which Hutu and others who opposed the genocide were also killed, and have continued to promote and commit ethnically-based and other killings in Rwanda and the DRC;

16. *Calls for* joint operations by the FARDC and MONUSCO, including joint planning and tactical cooperation, in accordance with MONUSCO 's mandate,

S/RES/2348 (2017)

to ensure all efforts possible are being made to neutralize armed groups and *stresses* the need to carry out operations in strict compliance with international law, including international humanitarian law and international human rights law, as applicable;

17. *Condemns* the brutal killings of more than 1,000 civilians in the Beni area since October 2014, including more than 230 in 2016 alone, some of which occurred near MONUSCO bases, *expresses deep concern* regarding the persistence of violence in this region, *reiterates the urgent need* for a thorough and prompt investigation into these attacks in order to ensure that those responsible are held to account, and *calls on* the Government of the DRC to take further military action, in accordance with international law, including international humanitarian law and international human rights law, as applicable, in coordination and with the support of MONUSCO in accordance with its mandate, to end the threat posed by armed groups operating in eastern DRC;

18. *Reiterates* its call to the Government of the DRC and all signatory States under the PSC Framework to redouble their efforts in order to fully and promptly implement their commitments in good faith, including not interfering in the internal affairs of neighbouring countries, neither tolerating nor providing assistance or support of any kind to armed groups, and not harbouring war criminals;

19. *Expresses concern* at recent incursions of former M23 combatants in DRC, *requests* the Governments of the DRC, Uganda and Rwanda to strengthen their collaboration to ensure the repatriation of former M23 combatants located in their territories consistent with the Nairobi declarations and in line with commitments under the PSC Framework, *calls upon* the former M23 leadership to cooperate fully with the repatriation of former combatants consistent with its commitment under the Nairobi declarations, and *reiterates the importance* of ensuring that all provisions of the signed documents are implemented swiftly and in good faith and, in this regard, that the M23 does not regroup, join other armed groups, or, resume military activities;

20. *Calls for* a suitable solution for the relocation of elements of the Sudan People's Liberation Movement/Army-in Opposition (SPLM/A-iO) currently present in the DRC, with the support of the Government of the DRC, the wider region, international partners and the Secretary-General through his good offices, *welcomes* the establishment of a joint working group, and *supports* the efforts of the United Nations in that regard;

21. *Calls on* the Government of the DRC, which has the primary responsibility for safeguarding the DRC's sovereignty and territorial integrity, to make further meaningful progress in implementing its commitments under the PSC Framework, in particular as regards the consolidation of State authority, reconciliation, tolerance and democracy, and to remain fully committed to protecting the civilian population through the swift establishment of professional, accountable and sustainable security forces, the deployment of an accountable Congolese civil administration, in particular the police, judiciary, prison and territorial administration and the consolidation of rule of law and promotion and protection of human rights;

8/17

7-05210

22. *Notes with deep concern* the limited progress in those fields essential for the DRC's stabilisation and *reiterates* its call to the Government of the DRC to take further steps in particular to uphold its national commitments to Security Sector Reform (SSR), and to implement fully and immediately the national Disarmament, Demobilization and Reintegration (DDR) programme;

23. *Calls for* continued national efforts to address the threat posed by the illicit transfer, destabilizing accumulation and misuse of small arms and light weapons, including inter alia through ensuring the safe and effective management, storage and security of their stockpiles of weapons and ammunition, with the continued support of MONUSCO, as appropriate and within existing resources;

24. *Urges* the Government of the DRC to fully implement and provide without delay appropriate funding to its DDR Plan including with regards to reintegration, training, and preparation for resettlement in communities, as well as to weapons and ammunition management activities, in order to be able to effectively deal with former combatants, including those already under FARDC responsibility and acknowledges that the absence of a credible DDR process is preventing armed elements from laying down their weapons;

25. *Calls on* the United Nations Special Envoy for the Great Lakes Region to continue his regional and international engagement in furtherance of peace and stability in the DRC and the region, including through the promotion of timely, credible, and inclusive national elections, regional dialogue and by continuing, in close coordination with the SRSG for the DRC, to lead, coordinate and assess the implementation of the national and regional commitments under the PSC Framework, as well as to continue his engagement in regional initiatives with key partners to address the underlying root causes of conflict, while avoiding overlapping with other United Nations institutions;

MONUSCO's mandate

26. *Decides* to extend until 31 March 2018 the mandate of MONUSCO in the DRC, including, on an exceptional basis and without creating a precedent or any prejudice to the agreed principles of peacekeeping, its Intervention Brigade;

27. Taking into account the recommendations of the Secretary-General in his report S/2017/206, *decides* that MONUSCO's authorized troop ceiling will be comprised of 16,215 military personnel, 660 military observers and staff officers, 391 police personnel, and 1,050 personnel of formed police units;

28. *Decides* that the strategic priorities of MONUSCO are to contribute to the following objectives:

(a) Protection of civilians, as described in paragraph 34(i) of this resolution;

(b) Support to the implementation of the 31 December 2016 agreement and the electoral process, as described in paragraph 34(ii) of this resolution, in order to contribute to the stabilisation of the DRC;

29. *Requests* all components of the MONUSCO Force as well as its police and the civilian components to work together in an integrated way, and *encourages* MONUSCO and the United Nations system in-country to strengthen integration

S/RES/2348 (2017)

through joint analysis and joint planning based on comparative advantages and joint implementation arrangements;

30. *Notes* that drivers behind different armed groups' activities and militia violence are varied and that there is no purely military solution to these problems, *underlines* the importance of enhanced political and conflict analysis to inform comprehensive military and civil responses to these threats across MONUSCO, including through collecting and analysing information on the criminal networks which support these armed groups and *further underlines* the need for tailored responses in tackling armed groups;

31. *Stresses* the need for coordination and cooperation between the Government of the DRC and other national authorities, United Nations entities and development actors to build and sustain peace, stabilize, improve security situation and assist in restoration of State authority;

32. *Reaffirms* that the protection of civilians must be given priority in decisions about the use of available capacity and resources;

33. *Authorizes* MONUSCO, in pursuit of the objectives described in paragraph 32 above, to take all necessary measures to carry out its mandate and *requests* the Secretary-General to immediately inform the Security Council should the MONUSCO Force or Police fail to do so;

34. *Decides* that the mandate of MONUSCO shall include the following priority tasks, bearing in mind that these tasks as well as those in paragraph 35 below are mutually reinforcing:

(i) Protection of civilians

(a) Ensure effective and dynamic protection of civilians under threat of physical violence, including by preventing, deterring, and stopping all armed groups and local militias from inflicting violence on the populations, and by supporting and undertaking local mediation efforts to prevent escalation of violence, paying particular attention to civilians gathered in displaced persons and refugee camps, humanitarian personnel and human rights defenders, with a focus on violence emerging from any of the parties engaged in the conflict, as well as in the context of elections, and mitigating the risk to civilians before, during and after any military operation;

(b) Work with the Government of the DRC to identify threats to civilians and implement existing prevention and response plans and strengthen civil-military cooperation, including joint planning, to ensure the protection of civilians from abuses and violations of human rights and violations of international humanitarian law, including all forms of sexual and gender-based violence and violations and abuses committed against children and persons with disabilities, and requests MONUSCO to accelerate the coordinated implementation of monitoring, analysis and reporting arrangements on sexual violence in conflict;

(c) Enhance its interaction with civilians, including by the troops, to raise awareness and understanding about its mandate and activities, to strengthen its early warning mechanism, and to increase its efforts to monitor and document violations

10/17

7-05210

of international humanitarian law and violations and abuses of human rights, including in the context of elections;

(d) Neutralize armed groups through the Intervention Brigade: in support of the authorities of the DRC, on the basis of information collection and analysis, and taking full account of the need to protect civilians and mitigate risk before, during and after any military operation, carry out targeted offensive operations through the Intervention Brigade with the support of the whole of MONUSCO, either unilaterally or jointly with the FARDC, in a robust, highly mobile and versatile manner and in strict compliance with international law, including international humanitarian law, and in accordance with the standing operating procedures applicable to persons who are captured or who surrender, and with the human rights due diligence policy on United Nations -support to non-United Nations forces (HRDDP), prevent the expansion of all armed groups, neutralize these groups, and disarm them in order to contribute to the objective of reducing the threat posed by armed groups to state authority and civilian security in eastern DRC and to make space for stabilisation activities, and for the whole of MONUSCO force component to guarantee effective protection of civilians, including in support of operations conducted by the Intervention Brigade to neutralize armed groups and in areas where armed groups have been neutralized;

(e) Provide good offices, advice and assistance to the Government of the DRC to ensure actions against armed groups are supported by civilian and police components as part of consolidated planning which provides a comprehensive response to area-based stabilisation efforts;

(f) Work with the authorities of the DRC to arrest and bring to justice those allegedly responsible for genocide, war crimes and crimes against humanity and violations of international humanitarian law and violations or abuses of human rights in the country, including leaders of armed groups and those who support them, including through cooperation with States of the region and the ICC;

(g) Provide good offices, advice and support to the Government of the DRC to promote human rights, in particular civil and political rights, and to fight impunity, including through the implementation of the Government's "zero tolerance policy" with respect to discipline and human rights and international humanitarian law violations, committed by elements of the security sector, and to engage and facilitate mediation efforts at local level to advance sustainable peace;

(h)

(ii) Implementation of the 31 December 2016 agreement and support to the electoral process

(a) Provide technical and political support to the implementation of the 31 December 2016 agreement, including to the CNSA, the Government of National Unity, the mediation led by CENCO, and other relevant institutions, in coordination with regional and international partners, with a view to furthering reconciliation and democratization, paving the way for holding the elections before the end of 2017, consistent with paragraphs 1 to 6 above;

(b) Monitor, report immediately to the Security Council, and follow-up on human rights violations and abuses and violations of international humanitarian law to report on restrictions on political space and violence, including in the context of

17-05210

11/17

S/RES/2348 (2017)

the elections, and support the United Nations system in -country to ensure that any support provided by the United Nations shall be consistent with international humanitarian law and human rights law and refugee law as applicable;

(c) Provide technical assistance and logistical support for the electoral process, as appropriate and in coordination with Congolese authorities, the UNCT, regional and international actors, in order to facilitate the electoral cycle, in particular by engaging in a regular and substantial dialogue with the CENI, and decides that this support will be continually assessed and reviewed according to the progress made by the Congolese authorities in the steering of the electoral process, particularly on presidential and legislative elections, i n accordance with paragraphs

1 to 6 above;

(d) Contribute to the provision of training to the PNC in relation to elections security, including through human rights training, in compliance with the United Nations' HRDDP;

(iii) Protection of the United Nations

Ensure the protection of United Nations personnel, facilities, installations and equipment and the security and freedom of movement of United Nations and associated personnel;

35. Further authorizes MONUSCO to pursue the following tasks:

(i) Stabilisation and DDR

(a) Provide coordination between the Government of the DRC, international partners and United Nations agencies in a targeted, sequenced and coordinated approach to stabilisation informed by up to date conflict analysis, through the implementation of the International Security and Stabilisation Support Strategy (ISSSS) and adoption of a conflict-sensitive approach across the Mission, in order to establish functional, professional, and accountable state institutions, including security and judicial institutions;

(b) Continue to collaborate with the Government of the DRC in the swift and vigorous implementation of the action plan to prevent and end the recruitment and use of children and sexual violence against children by the FARDC, and continue dialogue with all listed parties to obtain further commitments and work towards the development and implementation of action plans to prevent and end violations and abuses against children;

(c) Provide good offices, advice and assistance to the Government of the DRC, in close cooperation with other international partners, in the DDR of Congolese combatants not suspected of genocide, war crimes, crimes against humanity or abuses of human rights, into a peaceful civilian life in line with a Community Violence Reduction (CVR) approach through community -based security and stabilisation measures coordinated under the framework of the ISSSS, while paying specific attention to the needs of children formerly associated with armed forces and groups;

(d) Provide support to the disarmament, demobilization, repatriation, resettlement and reintegration (DDRRR) process to return and reintegrate foreign

12/17

7-05210

combatants not suspected of genocide, war crimes, crimes against humanity or abuses of human rights and their dependants to a peaceful civilian life in their country of origin, or a receptive third country while paying specific attention to the needs of children formerly associated with armed forces and groups;

(ii) Security Sector Reform (SSR)

Work with the Government of the DRC:

(a) in the reform of the police, including by assisting the Comité de réforme de la police, and by advocating for the establishment of the Secrétariat Général à la sécurité et à l'ordre public that will coordinate security institutions with a law enforcement mission;

(b) to encourage and accelerate national ownership of SSR by the Government of the DRC, including through the development of a common national vision, to be encapsulated in a national security policy, as well as a clear and comprehensive SSR implementation roadmap including benchmarks and timelines, and play a leading role in coordinating the support for SSR provided by international and bilateral partners and the United Nations system;

(c) in compliance with the HRDDP, for army reform that would enhance its accountability, efficiency, self-sustainability, training, vetting and effectiveness, while noting that any support provided by the United Nations, including in the form of rations and fuel, should be for joint operations and subject to appropriate oversight and scrutiny;

(d) for the implementation of any appropriate recommendations for justice and prison sector reforms as contained in the final report of the Etats généraux de la Justice, including on the fight against impunity, for genocide, war crimes and crimes against humanity, in order to develop independent, accountable and functioning justice and security institutions;

(iii) Sanctions regime

Monitor the implementation of the arms embargo as described in paragraph 1 of resolution 2293 (2016) in cooperation with the Group of Experts established by resolution 1533 (2004), and in particular observe and report on flows of military personnel, arms or related materiel across the eastern border of the DRC, including by using, as specified in the letter of the Council dated 22 January 2013 (S/2013/44), surveillance capabilities provided by unmanned aerial systems, seize, collect, record and dispose of arms or related materiel brought into the DRC in violation of the measures imposed by paragraph 1 of resolution 2293 (2016), and exchange relevant information with the Group of Experts;

(iv) Mining activities

Encourage the consolidation of an effective national civilian structure that controls key mining activities and manages in an equitable manner the extraction, transport, and trade of natural resources in eastern DRC;

S/RES/2348 (2017)

Child protection

36. *Requests* MONUSCO to take fully into account child protection as a cross-cutting issue throughout its mandate and to assist the Government of the DRC in ensuring that the protection of children's rights is taken into account, inter alia, in DDR processes and in SSR as well as during interventions leading to the separation of children from armed groups in order to end and prevent violations and abuses against children;

Gender, Sexual Violence, Sexual Exploitation and Abuse

37. *Requests* MONUSCO to take fully into account gender considerations as a crosscutting issue throughout its mandate and to assist the Government of the DRC in ensuring the participation, involvement and representation of women at all levels, including in the creation of conditions conducive to the holding of elections, protection of civilians and support to stabilisation efforts through, inter alia, the provision of gender advisers, and *further requests* enhanced reporting by MONUSCO to the Council on this issue;

38. *Recalls* its Presidential statement S/PRST/2015/22 and its resolution 2272 (2016), *requests* the Secretary-General to take the necessary measures to ensure full compliance of MONUSCO with the United Nations zero -tolerance policy on sexual exploitation and abuse and to keep the Council fully informed through his reports to the Council about the Mission's progress in this regard, and *urges* troop- and police-contributing countries to take appropriate preventative action including predeployment awareness training, and to ensure full accountability in cases of such conduct involving their personnel;

39. *Acknowledges* the crucial role of United Nations Women Protection Advisers deployed in MONUSCO in supporting the Government of the DRC to implement its commitments on addressing sexual violence in conflict and *calls on* MONUSCO to ensure they continue to work closely with the Government of the DRC at both strategic and operational levels;

40. *Requests* MONUSCO to ensure that any support provided to national security forces is in strict compliance with the United Nations HRDDP, and *calls upon* the Government of the DRC to work with MONUSCO to support the promotion of DRC security service personnel with reputable human rights records;

Humanitarian Access

41. *Demands* that all parties allow and facilitate the full, safe, immediate and unhindered access of humanitarian personnel, equipment and supplies and the timely delivery of humanitarian assistance to populations in need, in particular to internally displaced persons, throughout the territory of the DRC, respecting the United Nations guiding principles of humanitarian assistance, including humanity, impartiality, neutrality and independence, and relevant provisions of international law;

42. *Calls on* all Member States to generously contribute to the United Nations humanitarian appeal for the DRC to help ensure that United Nations humanitarian agencies and other international organizations are fully funded and

14/17

7-05210

able to address the protection and assistance needs of internally displaced persons, survivors of sexual violence, and other vulnerable communities;

Support to the Group of Experts

43. *Expresses* its full support to the United Nations Group of Experts established by resolution 1533 (2004), *calls for* enhanced cooperation between all States, particularly those in the region, MONUSCO and the Group of Experts, *encourages* timely information exchange between MONUSCO and the Group of Experts, further *encourages* all parties and all States to ensure cooperation with the Group of Experts by individuals and entities within their jurisdiction or under their control and *reiterates* its demand that all parties and all States ensure the safety of its members and its support staff, and unhindered and immediate access, in particular to persons, documents and sites the Group of Experts deems relevant to the execution of its mandate;

Force effectiveness

44. *Urges* the United Nations to continuously incorporate lessons learned to conduct reforms across MONUSCO to better enable its offices and contingents to implement its mandate, in particular regarding the protection of civilians, and to improve Mission chain of command, increase the effectiveness of MONUSCO operations, strengthen safety and security of personnel, and enhance MONUSCO's ability to manage complex situations;

45. *Demands* that all relevant parties cooperate fully in the deployment, operations, and monitoring, verification, and reporting functions of MONUSCO, in particular by guaranteeing the safety, security, and unrestricted freedom of movement of United Nations and associated personnel, throughout the territory of the DRC;

46. *Requests* MONUSCO to continue to maximise Force interoperability, flexibility, mobility and effectiveness in the implementation of the entirety of MONUSCO's mandate, including by deploying rapidly deployable units, specialised capabilities, including information-gathering assets and specialized infantry, and by continuing to modernise and to strengthen the performance of the Force, bearing in mind the safety and security of all military contingents, police officers, military observers, and especially unarmed observers and reminds the Secretary-General of the necessity to keep Memoranda of Understanding (MoUs) and Statements of Unit Requirements (SURs) between the troop- and police-contributing countries and the United Nations up to date;

47. *Commends* the commitment of the troop- and police-contributing countries in implementing the Mission's mandate in a challenging environment, and in this connection, *highlights* that undeclared national caveats, lack of effective command and control, refusal to obey orders, failure to respond to attacks on civilians, and inadequate equipment may adversely affect the shared responsibility for effective mandate implementation;

48. *Requests* MONUSCO to consider the environmental impacts of its operations when fulfilling its mandated tasks and, in this context, to manage them as

S/RES/2348 (2017)

appropriate and in accordance with applicable and relevant General Assembly resolutions and United Nations rules and regulations;

49. *Takes note* of the Secretary-General's recommendation to consider the deployment of two Formed Police Units and associated enablers, and in this regard *requests* the Secretary-General to explore the possibility of inter-mission cooperation through appropriate transfers of troops and their assets from other United Nations missions to MONUSCO, subject to the following conditions: (i) the Council's information and approval, including on the scope and duration of the transfer, (ii) the agreement of the troop- and police-contributing countries and (iii) the security situation where these United Nations missions are deployed and without prejudice to the performance of their mandates, and to report back to the Council in due course, including with any further recommendations as necessary;

Exit strategy

50. *Stresses* that MONUSCO's exit should be phased and progressive, tied to specific targets developed through dialogue with the Government of the DRC, as well as through consultations with other stakeholders, with the Secretary-General to report to the Council at the end of each phase, and at regular intervals, on the progress made, and to make any necessary recommendations on the planning of subsequent phases of the withdrawal, and *looks forward* to the resumption of a strategic dialogue between the Government of the DRC and the United Nations in that regard;

Strategic review

51. *Requests* the Secretary-General, in accordance with best practices, to conduct a strategic review of MONUSCO, examining the continued relevance of all mandated tasks, priorities and related resources, as well as necessity to adapt the Mission's mandate to the specific needs of the post-elections phase, with a view to:

(a) Providing the Security Council with options, no later than 30 September 2017, for a reduction of MONUSCO's Force and civilian components in order to maximize the efficient use of the Mission's resources, to be delivered after the successful implementation of the 31 December 2016 agreement, and sustain able progress in reducing the threat of armed groups, taking account of the Mission and the UNCT's comparative advantages, capacities and other relevant factors, with a view to transferring relevant activities to the UNCT and other relevant partners, as appropriate; and

(b) In light of the Security Council's reaction to these options and following successful implementation of the 31 December 2016 agreement, providing advice to the Security Council on an exit strategy, in line with paragraph 50 above and in advance of the next mandate renewal;

Reports by the Secretary-General

52. *Requests* the Secretary-General to report to the Council every three months on the implementation of MONUSCO's mandate, including its Intervention Brigade, as set out in this resolution, including on:

16/17

7-05210

- (i) progress made by the DRC on the implementation of the 31 December 2016 agreement and the electoral process, including on the provisions of paragraphs 1 to 6 above, as well as on the ways in which MONUSCO will be best prepared to address security risks and to monitor and report on human rights violations and abuses in the context of the elections, including in terms of deployment of the Force in areas identified as potential zones of instability and configuration of civilian and police component of MONUSCO, sexual violence and the impact of conflict on women and children, and any gender considerations made;
- (ii) the situation on the ground, including updates on operations to neutralize armed groups, in accordance with paragraph 34.i.d, and any instances where the Mission is not effectively fulfilling its protection of civilians mandate, and the circumstances surrounding these instances;
- (iii) progress made by the DRC on protecting human rights and in the implementation of its commitments under the PSC Framework, including through the establishment and implementation of a national SSR roadmap, its provincial stabilisation plan supported by the ISSSS and on the implementation of the DDR and DDRRR plans;
- (iv) progress in the implementation of the measures taken to transform MONUSCO's Force and improve its performance, including measures to ensure Force effectiveness as outlined in paragraphs 44 to 47, the deployment of rapidly deployable battalions and employment of the Intervention Brigade's capabilities, to become more mobile, efficient and effective in implementing its mandate, and on the definition of an exit strategy for MONUSCO, including the Intervention Brigade;
- (v) the risks and their implications for the safety and the security for the United Nations personnel and facilities as a result of the possible military operations as well as measures taken to strengthen their security and mitigate risks;

53. *Requests* the Secretary-General to update the Security Council in writing every 45 days on political and technical progress and obstacles to the implementation of the 31 December 2016 agreement, when no regular reports are due;

54. *Requests* the Secretary-General to report to the Security Council every six months, in coordination with the Secretary-General's Special Envoy for the Great Lakes Region and the SRSG for the DRC on the implementation of the commitments under the PSC Framework and its linkages with the broader security situation in the Great Lakes Region;

55. *Decides* to remain actively seized of the matter.

ЛИТЕРАТУРА:

- Вукичевић Душан, Операције у миру, ВИЗ, Београд, 2009.
- Goulding M. „The Evolution of UN Peacekeeping“, lecture at the Examination School. 1993.
- Durch, W. J., Holt, V. K., Earle, C. R., & Shanahan, M. K. (2003). The Brahimi Report and the Future of UN. Peace Operations. Washington, DC: The Henry L. Stimson Center.
- Иваниш Жељко/Митровић Мирослав, Безбедносно преговарање, ВОЈНО ДЕЛО, 2013.
- Иваниш Жељко/Субошић Дане, Безбедносно преговарање, Факултет цивилне одбране, Београд, 2006.
- Министарство одбране РС, Правила ангажовања Војске Србије, Београд, 2006.
- НАТО, Савезничка здружена публикација (3.4.1.), Операције подршке миру (Allied Administrative Publication, AJP-3.4.1, Peace Support Operations).
- НАТО и Партнерство за мир, Међународна политика, Београд, 2006.
- Paul W. Meerts, Diplomatic Negotiation: Essence and Evolution, 2015.
- „Rostow, E. W., Toward Managed Peace – The National Security Interests of the United States, 1759 to the Present, Yale University Press, New Haven and London, 1993.
- Савић С., Савремене војне операције, СШОНИД, Београд, 2000.
- Томчић М., ОЕБС и НАТО у систему међународне безбедности у европи, Правни факултет, Београд, 1998.
- Headquarters Department of the Army, Peace Operations, , Washington DC, 30 December 1994, str. VI. Dostupno na: [www. Dtimil/doctrine/jel/service_pubs/fm100_23.pdf](http://www.dtimil/doctrine/jel/service_pubs/fm100_23.pdf)
- <https://unstats.un.org/home>.
- <http://www.havocscope.com/tag/arms-trafficking>.
- <http://www.un.org/en/peacekeeping/operations/financing.shtml>.
- <http://www.un.org/en/peacekeeping/operations/current.shtml>.
- http://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_ratifikaciji_konvencije_ujedinjenih_nacija_o_pravima_deteta.html.

- <http://www.washingtonpost.com/wp-srv/inatl/longterm/intorgs.htm>.
- <http://www.globalsecurity.org/military/world/para/cndp.htm>.
- <http://www.enoughproject.org/>.
- <http://www.internal-displacement.org/>.
- <http://www.caritas.org/>.
- <http://www.ohchr.org/EN/pages/home.aspx>.
- <http://www.globalr2p.org/>.
- <https://www.refugeesinternational.org/>.
- <https://casebook.icrc.org/case-study/democratic-republic-congo-conflict-kivus>, Conflict in the Kivus, 2009.
- <http://www.aljazeera.com/news/2017/04/17-mass-graves-central-drc-170419132935786.html>.